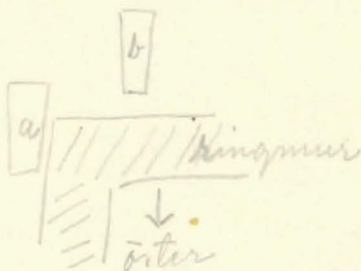

Likkistor väster om slottet.

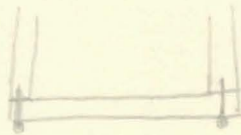
Likkistor funna väster om slottet, vid ringsmurskrönet.

Kistan a: Längd 2 m. Inre bredd vid fotändan 41 cm, yttre bredd c. 45 cm, men har varit större, då bräderna varit tjockare. Inre bredd i huvudändan 47,5 cm, yttre bredd 55 cm. Varje sida bildas av en enda plank, av 3,5 - 4 cms tjocklek. Norra sidplankans höjd 22 - 23 cm. Norra sidplankan är vid huvudet lodrätt; plankornas form tyda på att kistans form någorlunda lådformig. Sidplankorna äro nog nu lutande, men starkt förmultnade och mjuka. Kortsidorna äro fastspikade utanpå långsidorna med två järnspikar i kistans längdriktning i varje hörn.

Spikarna äro handsmidda,

med ojämnt kantiga huvud och 8,5 - 9 cm långa.

Kistan b. Starkt förmultnad. Locket insjunket. Locket har troligen bestått av två plankor ungefär 24 cm breda, - måttet taget vid fotändan. Skelettet i denna kista blottades. Det låg på rygg med händerna i kors över bröstet.

Båda kisterna voro lagda så att huvudänden var riktad mot väster fotändan åt öster.

Södra flygelns vind (ovanför rum 59).

Södra flygel. Vindsvåningen ovanpå museets kyrka.

Kyrkvinden i södra flygel. Norra väggen = tornväggen. Tegelreveterad.

Tegel: 32 - 33 x 15,5 - 16 x 8 - 8,5 cm. Murbruk rikt på medelgrov och grövre sand. Fyra fästjärn insatta. Ingen ommurning kring dem. Österom det östligaste järnet är väggen ommurad, med dels nya, dels gamla tegel. Murbruk grått med fin sand, smulas lätt. Löpare mest
Nya tegel: 28 - 28,5 x ? x 8;

Den gamla väggens förband är mest löpare men vacklande.

Väggen är svärtad av eld. Uppe i gavelspetsen är ett fästjärn, Väggen starkt vittrad.

Rum 69.

Östra tornet.

Sjätte våningen.

Östra tornet. Översta våningen.

Väggar tegelreveterade.

Nedre delen av södra väggen, upp till c. 150 cm ovanom avtrappningen för golvbjälklaget reveterad med tegel à 27,5 x 13 x 8 - 9 cm.

Övre delen med tegel à 32 - 33 x 15 - 16 x 8 - 8,5 cm.

Det östligare fönstret i södra väggen reveterat med de sistnämnda teglen.

Norra väggen har likaså de förra teglen nedtill, de senare upptill.

Kaminrörsledaren i rummets nordvästra hörn (= 4 rör i bredd) består helt och hållet av teglen av det senare slaget.

Trappan 68A.

Östra tornet.

Inommurstrappan mellan femte och sjätte våningarna.

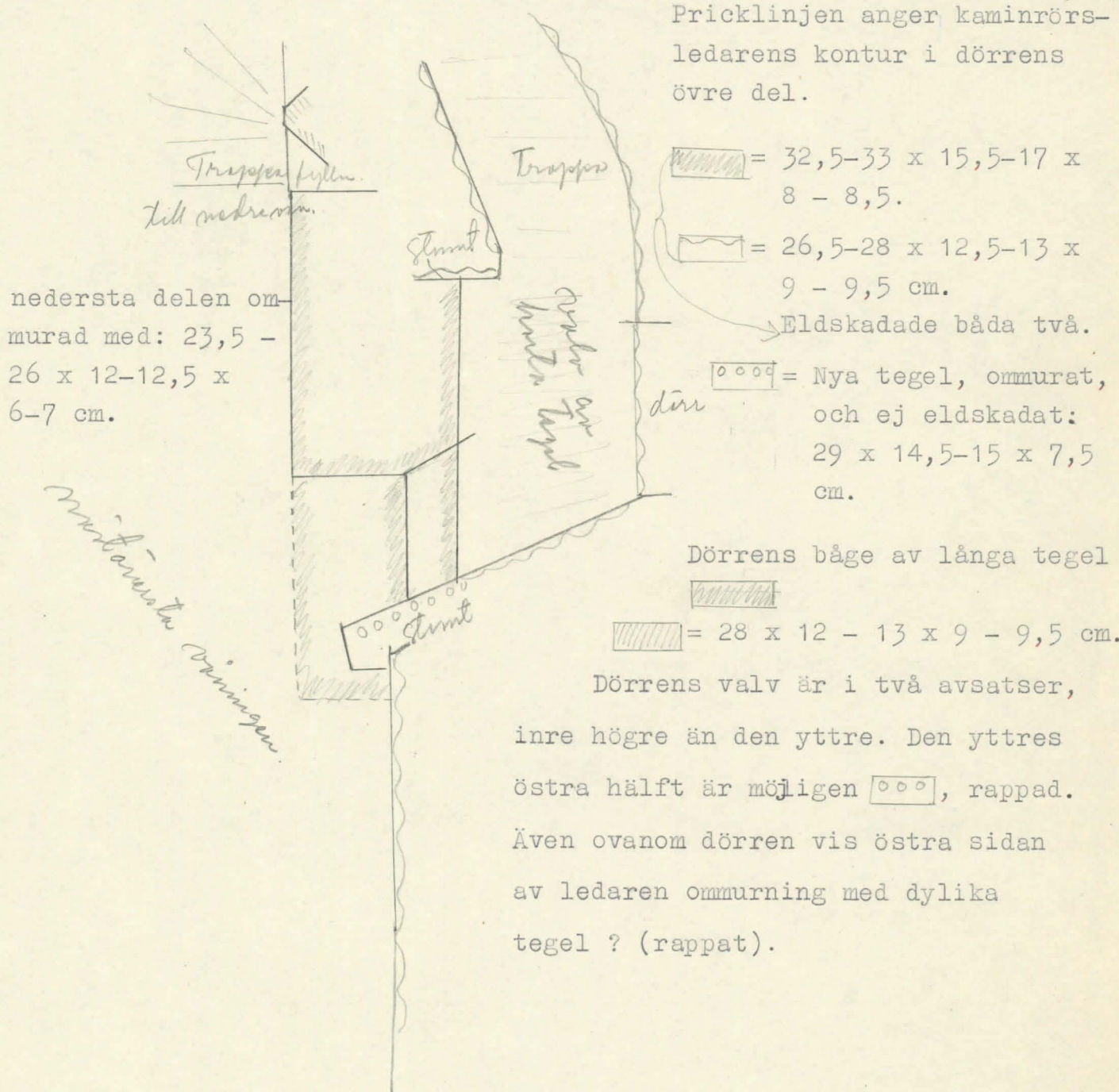
Kuretornet. Översta våningen. Tegel: 27,5 x 13 x 8 - 9 cm. Nedtill södra väggen. Högst uppe i samma vägg äro teglen: 32 - 33 x 15 - 16 x 8 - 8,5. De förstnämnda teglen gå till c. 150 cm ovanom avtrappningen för golvbjälklaget. Östra fönstret reveterat med de senare teglen.

Också på norra väggen tegel av det förra slaget nedtill, det senare upptill. Kaminrörsutbyggnaden i väggens västra del (4 rör i bredd) är h.o.h. av långa tegel.

Teglen i inommurstrappan till översta våningen 27,5 - 28 x 12,5 - 13 x 9 - 9,5 cm. Förband vacklande mest löpare i följd, - även ngn bit en kopprad. Är ingen vindsten. Nedtill i trappan en igenmurad, segmentbågad dörröppning mot norr (leder ut i luften högt över norra flygeln. Också dörrens omramning är av samma tegel. Dock, - trappans nedre dörröppn. är belägen inom kaminrörsledaren, och dessa kaminrör äro senare än trappan samt samtida med översta våningens långa tegel.

Östra tornet.

Inommurstrappan mellan femte och sjätte vån.

Östra tornet.

Femte våningen.

Väggarna s. 1-4.Kaminrörsledare s. 5.Väggarnas yttersidor s. 6-7.

Näst översta våningen. Väggar tegelreveterade. Tegel i munkförband:
27 - 28 x 13 x 9 - 10 cm:

Östra väggen. Nedre delen, till c 120 cm ovan en längsgående bjälke i muren för golvet i denna våning, skjuter väggen ut c 7 cm från övre väggdelens väggyta och är murad av tegel i vendiskt förband av dimensionerna: 23,5 - 25 x 12,5 - 13 x 6,5 cm. Detta utbuktande parti upptar väggens mitt, - ytterst på sidorna övergår den utskjutande nedre delen av väggen småningom till den övres väggyta, och där är även till stor del använt tegelen à 27 - 28 x 13 x 9 - 10 cm; blott allra nederst tegel av det senare slaget. Övergången till övre väggytan förmedlas av en rad tjocka tegel vilkas yta ligger mellan det nedre och övre väggpartiet. Intet fönster.

Väggens nedre del är resten av en gavel vars övre del rivits. Motsvarande finnes på västra väggen. Tornet har alltså på denna nivå haft ett öst-västligt sadeltak.

Södra väggen. Hela väggen av tjocka tegel. Nedtill en rad koppar på kant. Segmentbågad fönsteröppn. Hög, smal. Sidoväggar skråna i en rundad linje och vidga sig åter litet ytterst. Teglen löpare mest: 27 - 28 x 13 x 9 - 9,5 cm. Innerst vid väggen ommurade med nyare tegel: 29 x 14 x 8 - 9 cm. Valvet ommurat, nästan helt av nya tegel: 28,5 - 29 x ? x 7 - 7,5 cm. Golvet avtrappat, stiger söderut. Tre avsatser? Igenmurad vid yttre murlivet med tegel à 32? x 16,5 x 8 - 8,5 cm. (mest fragmentariska).

Östra tornet.

Femte våningen.

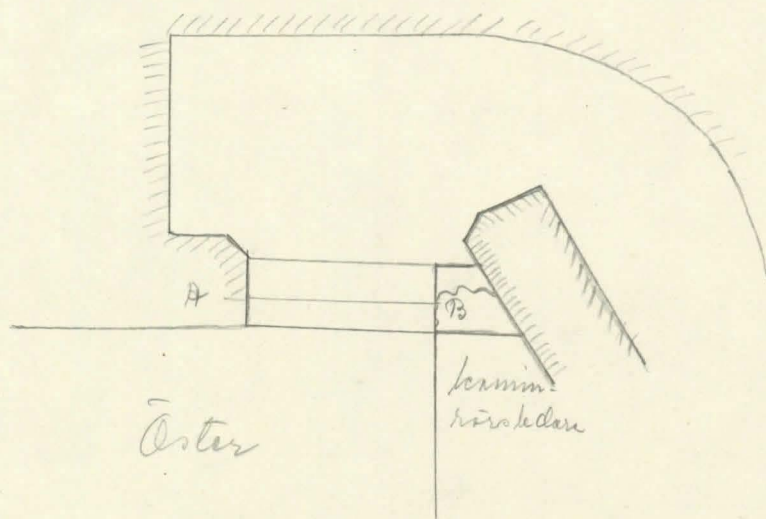
Västra väggen. Nederst små tegel: $23,5 - 25,5 \times 12 - 13 \times 6,5 - 7$ cm, i vendiskt el. vacklande förband. Till c 100 cm ovan bjälken i väggen för golvet i denna våning. Dock här och där ngt tjockt tegel lägre ned. Nedre väggpartiet är ngt utåtbuktat, men utan skarp gräns mot övre delen. Ovan dörren till trappan till nedre våningen ommurat med tegel: $31 - 32 \times ? \times 8 - 8,5$.

Ommurningen verkställd i hela väggens höjd. Söder om dörren ett parti ommurat med cementbruk med tegel $25 - 25,5 \times 11,5 - 12 \times 9 - 9,5$ cm (nya).

Fönstret väggens mitt. Omramat av tjocka tegel. Segmentbåge. Skrånande väggar. Skråningen riktad mera mot söder, d.v.s. norra väggen skrånar mera. Fönster litet.

Det ommurade nordligaste partiet av denna vägg går in bakom kaminrörsledaren, som slutar stumt mot väggen.

Dörren till trappan. Vid väggens murliv: fyrsidig, med alla poster ommurade. Ett bräde uppbär den raka övre posten. Hela väggen ovan brädet som nämnt ommurad, närmast dörren, ett - 2 skikt av de tjocka nya teglen: $25,5 - 27,5 \times ? \times 9 - 9,5$ cm. Intet spår av båge. Men 25,5 cm väster om väggens inre liv är dörren övervälvd med en c 18 cm under övre brädet belägna segmentbåge av tegel à $27 \times 13 \times 8,5 - 9,5$ cm. Troligen har öster om denna båge funnits en annan högre sådan.

Östra tornet.

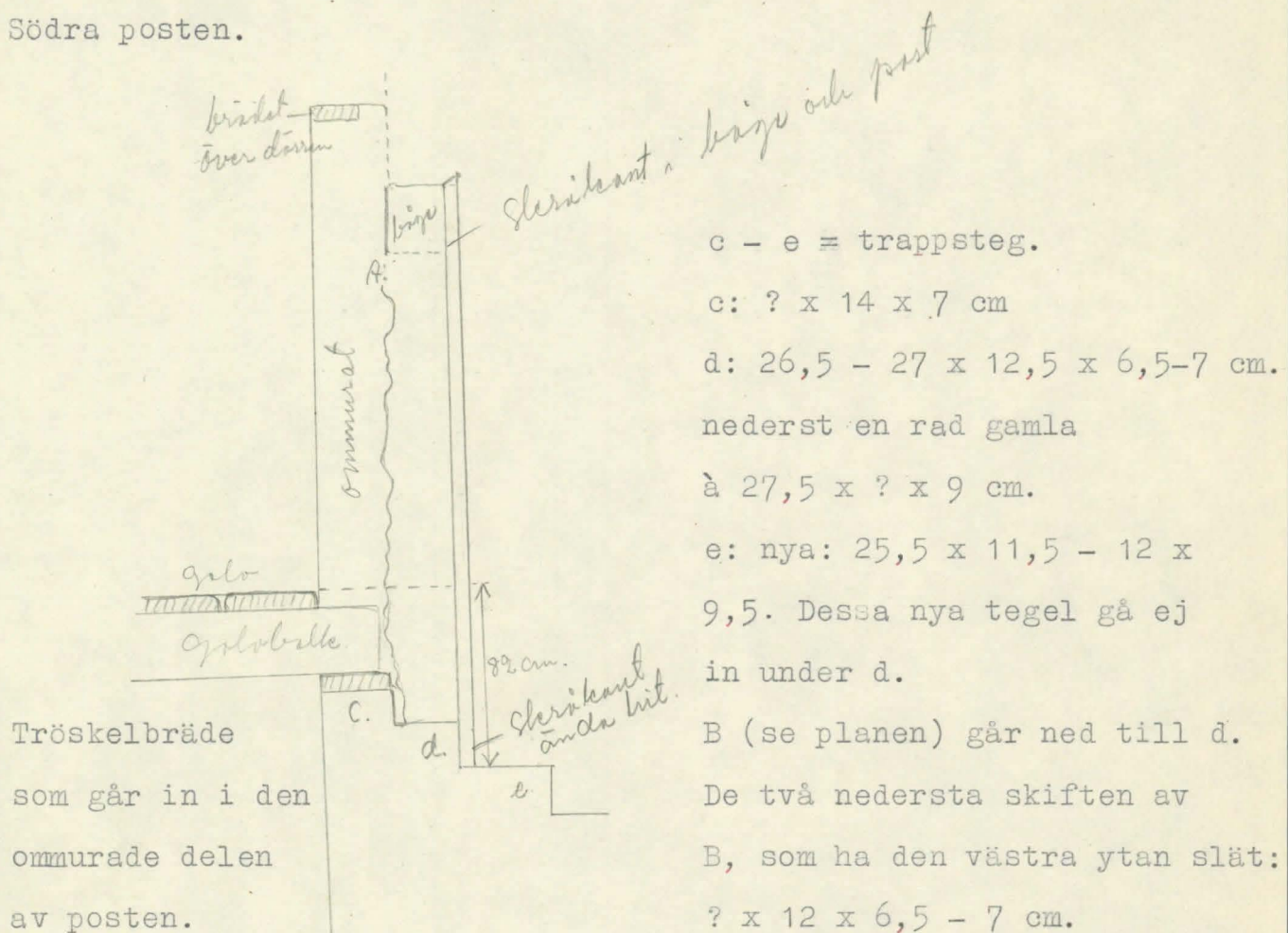
Femte våningen.

 = $27,5 \times 13 - 13,5 \times 9 - 10,5$ cm.

Posten är öster om A riven, - de gamla teglen avslagna, och ommurad med tegel: dels nya à $25,5 \times 11,5 - 12 \times 9,5$ cm; eller $? \times 14 \times 6 - 7$ cm. Dels ngt äldre: $27,5 \times ? \times 9,5$ cm; $32,5 \times 15,5 \times 8,5$ cm. Segmentbågens östra kontur är ungef. vid A. Den andra gamla posten har gått snett.

Partiet B är stunt mot den och kaminrörsledaren. Västra ytan är jämn till tröskelhöjd, ovanför ytterst ojämn. Södra ytan söddrad, avslagna koppar.

Södra posten.

Den ojämna delen ovanför är av gamla tegel. $27,5 \times 13 \times 9 - 10$ cm. Det ser ut som om dörren varit igenmurad - B = en rest därav. Sedan återupptagen samt södra posten, övre posten och c samt övre delen av d. ommurade.

Östra tornet.

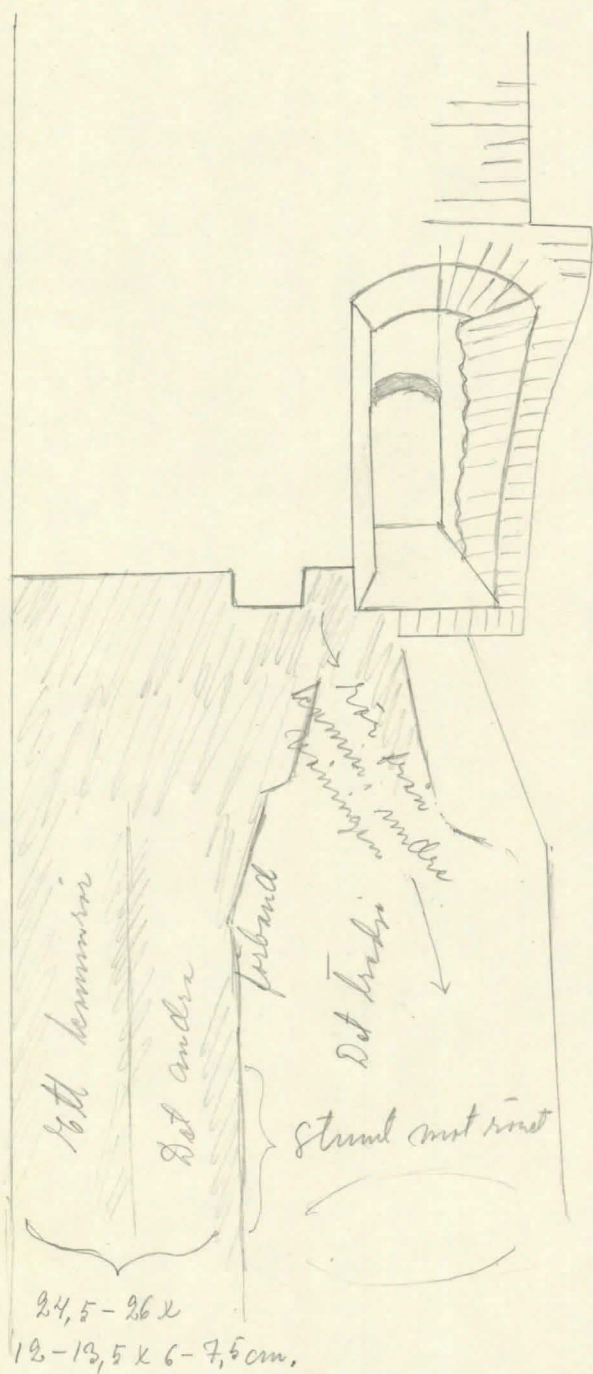
Femte våningen.

Norra väggen.

Teglen tjocka, korta (27,5 x 13 x 9 - 9,5). Munkförband. Nedtill en bit koppar på kant och någon koppradbit även. Nedtill mest till höger lappning: 23,5 - 24 x ? x 6,5 - 7 cm. Ovan detta lilla parti är väggens östligaste del täckt av grov ojämn rappn. Rest av hög och smal fönsteröppn. I väggens liv kvarstår östra, skråkantade posten samt östligaste delen av en segmentbåge. Igenmurad Östra nischväggen bevarad; likaså inre delarna av den västra. Tegel (mest löpare): 28,5 - 29,5 x 13,5 x 9 - 10 cm. Väggarna skråna litet. Största delen av bågen samt hela västra posten är ej mera synlig i väggens yta, ty vid, eller efter igenmurningen har ytan mel. östra fönsterposten och kaminrörsledaren murats om. Tegel i detta parti av väggen: 27 - 28 x 12,5 - 13 x 9 - 9,5 - 10 cm. Igenmurningen är endast nedtill litet uppbruten. Teglen i det ommurade väggpartiet i vendiskt förband.

Östra tornet.
Femte våningen.

Kuretornet. Näst översta våningen. Kaminrörsledare.

 = 29 x 14,5 - 15 x 7,5 cm.

 = 23,5 - 26 x 12 - 12,5 x 6 - 7 cm.

Murat då kaminen i våningen under murades. Dennas rör utmynnar alldeles invid västra dörrposten.

28 - 29 x 13,5 - 14 x 7,5 - 8 cm.

Kaminrörledaren i övr: 33 - 33,5 x 16,5 - 17 x 8 - 8,5 cm.

Teglen i kaminen: c 25 x 11,5 - 13,5 x 6,5 - 7 cm. Ngra enstaka större à ? x 15 - 16,5 x 8 - 8,5 cm. De två kaminrören till vänster täcka för dörren till inom-mursvindstrappan.

Östra tornet. Ytterväggar.

Rum 68. Ytterväggar.
~~Rum 45. Ristning på SV-väggen~~
~~Rum 60~~
~~Rum 35~~
Vinden ovan rum 59.

6.

Östra tornet. Femte våningen (yttre sidan) Västra väggen.

Väggen av tegel.

En tandfris (strömskift) av tegel löper i nivå med fönstrets nedre kant. Det är endast bibehållet å väggens norra hälft, till fönstret. I övrigt försvunnen vid ommurning.

Tegel invid sydvästra hörnet (Nivå = fönstrets) Förband: i regel löpare, även avslagna tegel. Enstaka koppar.

Mått: 28 x ? x 7; 28 x ? x 8,5; 27,5 x ? x 6,5; 27 x ? x 9,5; 30,5 x ? x 8; ? x 15 x 9; 32 x 17 x 9,5 cm. I hörnet omväxlande kopp och löpare. Murbruket rikt på fin och medelgrov sand, även grov sand ställvis.

Väggytan är bestruken med ett rappningslager, rikt på medelgrov och grov sand. På detta är ett lager vitlimning. En lodrät spricka löper fönstret och sydvästra hörnet (löper ända upp till takåsen. Väggens revetering är nyare från hörnet ända till högst en knapp meter norr om denna spricka. Norr om sprickan kan man följa nyare tegel ända upp till en glugg i sjätte våningen.

De nya teglen: 27,5 x ? x 7 cm.

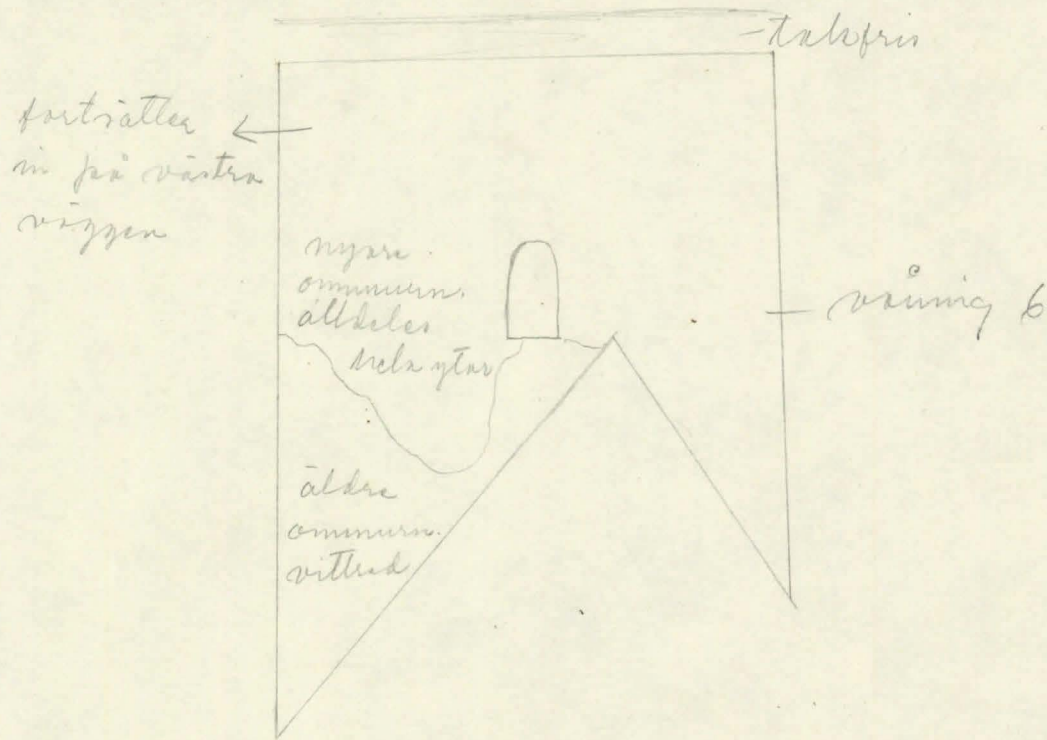
Gränsen för ommurningen är ej tydlig då murbruk i stora fläckar täcker ytorna.

Murbruket i rappningen är grov och riksandigt och täcker ofullständigt väggen delvis bortfallet. Ställvis kan vitlimning spåras. Norr om sprickan ser man den äldre reveteringens skära rappning: rik på sand fin, men också grövre. På det rester av en senare vit vitlimning. Den skära rappningen synes även på endel gamla tegel i ommurningen. (Vitlimningen skär).

III Tegel i den gamla reveteringen 25 - 26,5 (mest 26,5) x 11,5 - 12 - 12,5 x 8,5 - 9 - 9,5. Förband vacklar, mest munk, även ngt litet vendiskt.

Måtten tagna öster om fönstret.

Södra väggen.

Västra väggen. Just invid sprickan ommurning n:o två? Dock ej säkert murbruket är så likt den övriga ommurn. Blott det att de övervägande nya teglen här ej äro vittrade.

Rum 67

Västra tornet. Sjätte våningen.

Västra tornets översta våning: teglen: 33 - 34 x 16,5 x
9 cm. Förband vendiskt, delvis vacklande.

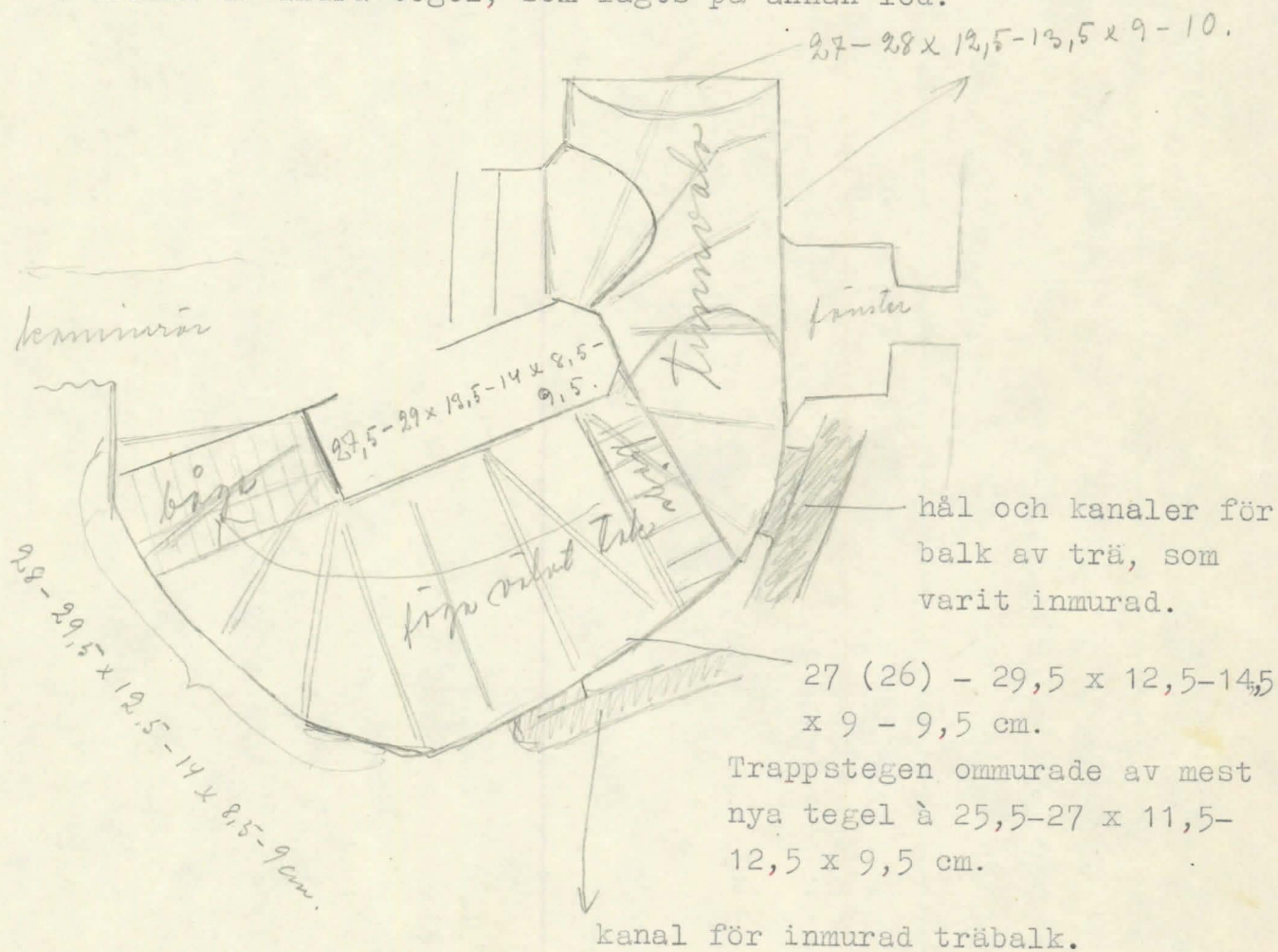
Trappan 64A.

Östra tornet.

Inommurstrappan mellan fjärde och femte vån.

Trappan mellan näst översta våningen och den tredje uppifrån räknat.

Förband vacklande, - koppraden samt löpardito utan ordning och avbrutna av andra tegel, som lagts på annan led.

Östra tornet.

Inommurstrappan mellan fjärde och femte vån.

De ursprungliga fogarna: Ljust bruk, med rikligt av ytterst grov sand. Ingen fogstrykning märkbar, utom någon enda glättning. Fogarna till stor del omstrukna med hårt gråbrunt, finsandigt bruk (cement?), struket $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{4}$ el. glättade. Fönstret rektang. smalare upptill än nedtill. Inåt skråkant. Ovanpå fönstrets plana brädtak ommurning med nya tegel - samma som i trappstegen; och vitt fast fint bruk (cement?)

Överst tunnvalv N-S. Rappat. Sedan ett lägre tak, begynnande med en skråkantad segmentbåge av koppar överst. Detta tak är föga välvt och teglen äro lagda så att vinkellinjer uppstå, med spetsen i valvets eller takets mitt: Tegel: 26 - 27 x ? x 8 - 9 cm.

Dörren nedtill välvd med en segmentbåge i två avsätser, av vilka den inre (mot trappan) är högre. Tegel: 27 - 28,5 x 12,5 - 14 x 8 - 9,5.

Av dörrens poster är den västra hel. Den östras södra kant är söndrad för kaminanläggningars skull.

Östra tornet. Fjärde våningen.

Norra väggen s. 1, 8

- balkkanaler s. 8

- nischen 64B s. 1-2, 9

Östra väggen s. 2.

- balkkanaler s. 7

Södra väggen s. 2, 12

- balkkanaler s. 11

Västra väggen s. 3-4

- balkkanaler s. 3, 10

S-V- hörnets balkkanaler s. 5-6, 9

SO- hörnets gång 64C s. 2, 3, 4, 9-10.

Tredje våningen uppifrån. Norra väggen.

Norra väggen

Väggytan skjuter mera ut allra överst, - samma yta som övre våningen, - men större delen av väggytan ligger längre in, - gränsen är ej skarp. Gråsten av varierande storlek o. form, rappad (till stor del kvarsittande) Murbruket ljus, med mycket grov sand.

I fogarna tegelbitar, smågråstenar, ställvis också hela tegel, men detta sparsamt: ? x 13,5 - 14 x 9 cm; 28 x ? x 8,5 cm; 29,5 x ? x 8 cm; ? x 13 x 8,5 cm. Alldeles invid östra väggen: en segment-

Nisch 64B

välvd tegelomramad dörr, ledande till en gång vars segmentvalv sluttar mot norr, och som mötes av en något lägre likaledes segmentvälvd dörröppning eller gång (valvet är ett trappsteg lägre).

Senare igenmurad till en nisch, varvid den bakre, lägre gången el. dörren varit helt täckt. Tegel i igenmurningen: 24 x 12 x 5,5 - 6 cm, men nedre delen av nischens bakre vägg, till 68 cms höjd från gångens golv är av tegel à 31 x 16 x 7,5 - 8 cm; Något enda à 9 cms tjocklek också högre upp. Nischens bakre vägg rappad.

C. 47 cm längre in från dennas yta stöter man måhända? på en tidigare bakre nischvägg, som således lämnat en del av den lägre gången el. dörren synlig. Åtminstone synes på en liten synlig fläck rappning o. vitlimning. Slutar stumt mot sidoväggen. Tegel: ? x 13,5 x 7,5.

Alla tegel framför denna yta, d.v.s. de små teglen äro förbundna med grått fast bruk (cement). De stora teglen nedtill och även partierna längre in med kalkbruk. Tegel i gångens väggar samt det lägre valvet baktill: (koppvalv): 32 - 33 x 15 - 16,5 x 8 - 10 cm. I den högre gångens sidoväggar lappning med: 25,5 - 26,5 x 12,5 x 6,5 - 7. Taket ommurat: 23 - 24,5 x 3 x 6,5 - 7 cm. Golvets tegel: 32 - 33 x 16,5 - 17 x 8,5 - 9 cm. Yttre dörrens båge av koppar.

Östra väggen

Östra väggen. Rappad. Gråstensrevetering till en del men mest tegel i vendiskt eller vacklande förband: 23 - 27 x 12 - 13 x 6,5 - 7,5 cm. Nederst några tegel: 30,5 - 31 x 14 x 8 - 9 cm.

I mitten ett stort segmentbågat fönster med skrånande väggar, ett bakre bord samt två sidobänkar, allt av tegel. Tegelmramat. Bågen koppar utan följskikt. Fönstret rappat. Tegel i väggarna: 29 - 30 x 13 - 13,5 x 8 - 8,5 cm. Bakre bordet: 23 - 25 x 12,5 x 6,5 - 7,5 (de synliga) sidobänkarna: Dels av samma små tegel, dels: 28 - 29 x 14 - 14,5 x 7,5 cm, 30 - 31,5 x 13 - 13,5 x 7 cm.

Golvet: 23 - 25 x 12,5 - 13 x ? ; 26 - 27 x 12,5 - 13,5 x 9 (de sistnämnda vid främre kanten.

Kuretornet, fjärde våningen.

Södra väggen.

Södra väggen

Rappad. Av ojämnheter att döma mest gråsten. Nedtill några tegel synliga bland gråstenen:

29 x 14,5 x 9 cm; Även fragment, - somliga av dem av tjockleken 7,5 - 8,5 cm.

Gången 64C

I väggens östligaste del har funnits en dörröppning till en bred, Tegelbeklädd N-S gång, spetsbågigt välvd med tegel och en gång helt rappad. Golvet i gången har varit åtskilligt djupare än rummets nuvarande pålånggolvs. Gångens södra öppning igenmurad samt likaså sydöstra delen avgången: gråsten och tegel? i murbruk. Höjden på gången ansenlig. Den östra posten är belägen c 82 cm österom inre

Gången 64c
(foto)

murlivet av rummets östra vägg. Tegel i väggar (mest löpare): 30 - 31 x 12,5 - 13,5 x 8 - 8,5 cm. Valvet nu endast nedtill helt, gråstensfyllningen ovanför nu synlig. Västra postens inre kant söndrad och ommurad med små tegel, - ätm. nedtill till sitt ursprungliga skick. Framför inre öppningen (norra) sträcker sig ett 40 cm tjockt reveteringslager av dessa små tegel: Nederst vid tornrummets golv synes i dörrens västra post några gamla tegel. Ovanför små, som ätm. nedtill någorlunda om ock ej jämnt följa den gamla postkanten. I övre delen är postens reveter. söndrad, så man kan ej se om de små teglens revet. utan gräns går över öppning och post eller ej. (sannolikt det förra). Av dörröppningens båge finns i revet. intet spår. De små teglen: 22,5 - 26 x 11,5 - 13 x 6 - 7 cm.

Västra väggen. Revetering med gråsten och till stor del tegel.

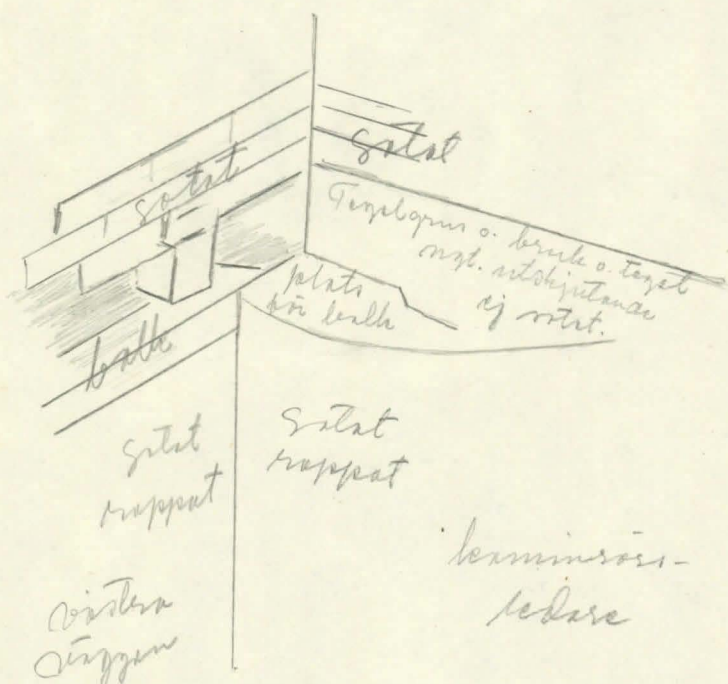
Västra väggen

Väggen rappad. Teglen till största delen små: 24,5 - 27 x 12,5 - 13 x 6,5 - 7 cm. Även en del, - nedtill samt här och där i väggarna: 28 - 28,5 x 13 - 13,5 x 8,5 - 9,5 cm; 31 x ? x 8 cm; ? x 14 x 9 cm, Nederst äro de tjocka teglen placerade bland små, - ommurat sannolikt med användning av även äldre tegel. Nederst vid nordvästra hörnet, är väggen, samt kaminrörsledaren invid sotade, ty här kom röret från ugnen i våningen inunder upp. Ett löst rör har gått upp från ugnen i hörnet mel. väggen och den stora murade kaminrörsledaren. Emellertid finnas i väggen här 2 balkhål, ehuru de nuvarande golvbalkarna, som äro på samma nivå, sluttade, - liksom också golvet vid kaminrörsledaren ifrån nedre våningen. Teglen ovanför och omkring hålen äro av det tunnare slaget, blott mellan de båda hålen ett à ? x 15 x 9,5 cm. De små äro sotade, - ovanför balkhålen, det mellanliggande stora ej. Balkhålens botten bildas av en vågrät balk i västra väggen, på vilken nuvarande golvbjälkarna också vila. Det förefaller (rappn) som om kaminrörsledaren i denna fjärde våning slutade stumt mot väggens revet. ehuru både den och revet. äro av små tegel. Kaminrörsledaren i undre våningen (= ett rör från andra våningens ugn) är av stora tegel och rundad.

Västra väggens
balkhål.

Västra väggen
(forts)

Ungefär vid nämnda hörn, delvis täckt av kaminrörsledaren har funnits en dörröppning, som förmedlade övergången mellan trappan till övre samt trappan till undre våningen. Döljes helt av väggens revet. med små tegel.

Nuvarande dörren fyrkantig, brädövertäckning samt träposter för själva öppningens dörr. Av senare datum är den nu övertäckta och igenmurade. Rappade poster.
Tegel: 26 - 27 x 12,5 - 13 x 6,5 - 7. Överväga atm. i södra posten; 31 x 13,5 x 8; samt andra av tjockleken 8 - 8,5. Tröskeln av nya

tegel: 29 x 14,5 x 7 cm.

Fönster: segmentbåge. Skrånande väggar. Bakre bord och sidobänkar.

Rappat. Bågen vid fönsterglasets avskuren med senare murning, -

rappat, - så att fönstret är fyrkantigt. Tegel i nischväggarna: 33 x

16 x 8,5 - 9 cm. Sidobänkar av gamla tegel, - rappade: 27,5 - 29 x -

14 - 14,5 x 7 - 7,5 cm. Golvet: 29 - 30,5 x 15 - 15,5 x 8,5,

28 x 13 x ?; 25 x 12,5 x ? cm; Bågen rappad, - troligen koppar

utan följskikt.

Östra tornet. Gången i sydöstra hörnet.

Gången 64C

Igenmurningen: Innehåller mycket murbruk, men även gråsten och tegelbitar. Murbruket är rikt på fin sand; något kalkklumpar; färgen ljusbrungrå.

Östra tornets västra yttervägg.

*SV-hörnets
balkkanaler*

När den spricka, som befann sig nära tornets sydvästra hörn granskades, så fann man på fjärde våningens golvnivå en Nord-sydlig balkkanal belägen c 30 cm från yttre murlivet och en annan balkkanal som korsade denna och löpte i w-ö-riktning i tornets södra vägg. W-Ö-balken löpte ovanpå N-S balken. Den W-Ö balken är c 125 cm från tornets sydvästra hörn. Balkgångarna äro på samma nivå som de tidigare iakttagna balkkanalerna i muren härstädes.

Kanalernas form är ojämt fyrkantig. I murbruket synes avtryck av balken. Murbruket är detsamma som i den orörda delen av tornväggen på denna nivå: gulaktigt, ej särskilt mycket sand, sanden dels fin, dels t.o.m. rätt grov; kalkklumpar. Tornväggen är av gråsten men även förekomma tegel, dels hela, dels och mest fragment: ? x 13 - 13,5 x 8 - 8,5; 27,5 x 12,5 x 8,5 cm. Tegelbitar finnas även inne i muren och i balkkanalens väggar. Många av teglen äro svartbrända och sköra vilket tyder på att mursprickan här har varit med om en brand.

Den Ö-W balkkanalen har sannolikt kommit ända ut till yttre murlivet, men dess yttersta del är nu avkapad genom en ommurning med tegel invid och främst söder om sprickan. Tegelmått i ommurningen: ? x 15 - 15,5 x 7,5 - 8 cm. Murbruk gråvitt, rätt rikligt med finare sand, vita kalkklumpar. Dessa tegel äro ej brandskadade.

Östra tornet. Fjärde våningen.

SV-hörnets balk

Den ursprungliga väggytan har på fogarnas murbruk ett tunt lager vitlimning av skär ton, - blott ställvis kvarsittande.

Kanaler (forto)

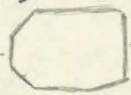
Ovanpå detta förekomma följande lager, som också täcka den ommurade delen.

Underst en utjämnande rappning av samma struktur som murbruket i det ommurade partiet. Därpå ett tjockare lager vitlimning, vitt. Därpå: ett ljusrött, lager vitlimning samt på det tre andra, av vilka det översta är grågult. De tre senaste lagren äro mycket tunna.

I balkkanalen i västra väggen, nära kanalernas korsning låg ett sidostycke från ett runt, konformigt träkärl.

Östra väggen.

Östra väggens
balkhål.

Det senare golvet bjälklag. Balkändarna ha vilat på en längsgående balk, insänkt i tredje våningens murkrön, och gående i riktningen N-S. Kanalems ytor beklädda med murbruk. Dess bredd 28 - 30 cm. H Höjd 13 - 14 cm. Går i söder 15 - 16 cm in i väggen. Genomskärning öster ← väder. Balkändarna gå in i östra väggen på mycket olika djup: Sydligaste balken 1): djup 49 cm, 2) 60 cm; 3) 46 cm, 4) 47 cm, 5) 70 cm, 6) drygt 60 cm (5) och 6) äro under fönstret) 7) 72 cm, 8) 47 cm; 9) 78 cm, d.v.s. den går ända till gångens östra vägg; 10) 65 cm; 11) 77 cm; 12) 72 cm; 13) 55 cm; 14) 65 cm; 15) 75 cm; 16) 60 cm; 17) 55 cm; (= nordligaste balken) Balkarnas mellanväggar av tegelfragment. Murbruk rikt på finare sand. Balkhålen sotiga. Rester av äldre golv finnas ej. Murbruket kring balkhålen är detsamma som i östra väggens senare tegelrevetering: rikt på finare sand.

Den nord-sydliga gångens östra vägg blev synlig, då väggens senare revetering upphöggs; är c 75 cm öster om tornväggen. Förband: löpare. Fogar snett avstrukna.

Tegel: 28 - 30 - 31 x ? x 7,5 - 8 cm.

Murbruk: rikt på medelgrov sand. Denna tegelvägg är sotig.

Östra tornet. Fjärde vän. Yttre väggen.

Östra väggens
(yttre sidan)

Sydöstra hörnet, östra väggen. Väggen skjuter här ut åt öster så att den kommer i flykt med flygelväggen. Denna del är till stor del av tegel, men även gråsten samt små stenar av kalksten. Tegelmått tagna nedanom tandfrisnivån övre frisen: 29 x 14 - 15,5 x 8 - 8,5 cm Murbruk rikt på finare och medelgrov, även grövre sand, gråbrunt, ljust.

Tandfrisen (tornets övre tandfris) är murad i två skift. Teglen tjocka 8 - 9 cm, i synnerhet 9 cm tjocka. Tegel strax nedanom strömskiftet: 27 x 13? x 8 - 9 cm. Förbandet svårt att se för murbruk.

Östra tornet. Fjärde våningen.

Murbruk rätt rikt på finare och medelgrov sand. Antalet tegelskift nedanom detta strömskift är 9 - 10, - sedan gråstensmur.

Östra tornets fjärde våning. Norra väggen.

Norra väggens balkkanaler

På golvnivån synes ingen gräns mellan tredje och fjärde våningarna utom en balkkanal i väggens mitt som går in i muren åt norr. Det ser ut som om kanalen varit bredare mot väster - ursprung. c. 50 cm och senare förminskats? Kanalens väggar beklädda med murbruk: ytterst rikt på fin sand, gråvitt.

Kanalens mynning omramas av gråsten och tegelfragment, två tegel på varandra med stötfogen i samma linje väster om mynningen ge intryck av hålets senare förminskning. Under balkkanalsmynningen tegelfragment i murbruk. Mynningens omramning är ommurad med ett murbruk som liknar det i balkkanalen. Åtminstone är balkkanalens omramning ej av samma datum som den närmast omgivande reveteringen.

Norra väggen

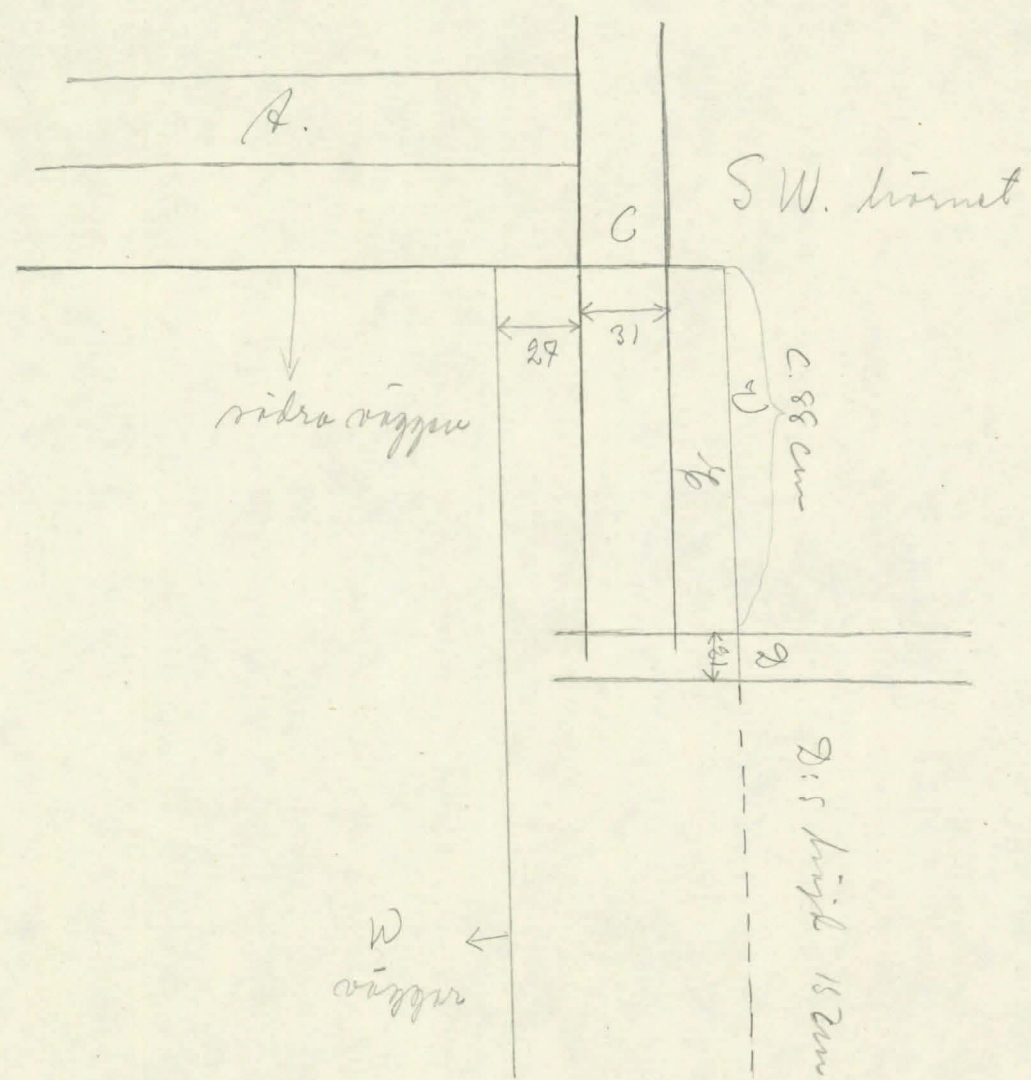
På gränsen mellan våningarna 3 och 4 finns det rikligt med tegel i reveteringen. Ingen gräns märkbar mellan den delen av murningen, som faller inom 4 våningen och den som hör till tredje. Denna murning är samtidig med dörren i tredje våningen, till norra flygeln. Mest löpare. Tegel öster om väggens balkhål i mitten: 27,5 - 28,5 x 13,5 x 8 - 8,5 cm. Tegel väster om balkhålet - några tegel av dessa mått även öster om balkhålet: 33 - 34 x 15,5 - 16,5 x 8,5 - 9 cm.

Fogar strukna - glättade. Murbruk rikt på fin sand; något grövre korn.

Större delen av norra väggen är reveterad med gråsten med tegel jämte tegelfragment i fogarna. Teglen: 29,5 x 13,5 - 14 x 8,5 - 9cm. Murbruk: fin, ej särledes riklig sand, ljust. Väggen har lappats med grovsandigt - riksandigt murbruk - samt med vitt murbruk med gles, grövre och finare sand.

Nischen 64B Den nisch. (för d. öppning?) som finns i väggens östligaste del; Dess botten samt partier av reveteringen nedanom nischen, och åtminstone dess västra sida äro murade med grov- och riksandigt bruk. Östra väggens senare tegelrevetering slutar stumt mot nischens östra post, vars tegel möjligtvis äro avslagna?
Tegel i nischbotten: 33 - 33,5 x 16,5 - 17 x 8 - 8,5 cm. Tegel i den grovsandiga murningen i nischens omramning: 30,5 x ? x 8 cm; ? x 13 - 14 x 7 - 8 cm. 26,5 x ? x 6,5 cm.

Östra tornet. fjärde våningen, västra väggen.

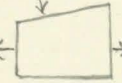

SV- hörnets balkkanaler Balkkanalen C. Dess botten är av tegel: ? x 13 - 13,5 x ? cm. Sidor och tak täckta av murbruk: mycket fin sand, men även grövre, t.o.m. grova korn. Tegelsmulor.

Östra tornet. Fjärde våningen.

Tvärsektion

SV-hörnets
balkkanaler
(forts)

C: Höjd 25 - 28 cm. Murbruksbeklädd. Ommurning som övriga balkkanaler. Ovanom C fortsätter södra väggen in mot väster och stöter därpå en västlig vägg av gråsten. Båda väggarna innanför murlivet sotiga.

Väggen V är ursprunglig, samtidig med den nuvarande södra. Den nuvarande västra tegelväggen är senare.

Murbruket i den senare västra tegelväggen är gulaktigt och rikt på fin och medelgrov sand. -

Det senaste golvets balkar gingo i Ö-W riktning och gingo 45 - 46 cm in i västra tegelväggen. En har gått 57 cm in. En av dessa balkkanaler täcker till en del D:s mynning. Balkkanalernas väggar täckas av samma gula sandrika murbruk som tegelväggens. Balkhålerna äro sotiga. Balkkanalen mitt under dörren i västra väggen angränsas av en tegelsten på kant på 81 cms djup. Ett hål i kanalens bakre vägg låter måttstickan gå till 160 cms djup (från inre murlivet räknat.

Västra väggens
balkkanaler

Balkkanalen vänster om denna går 64 cm djupt, den till höger 57 cm djupt.

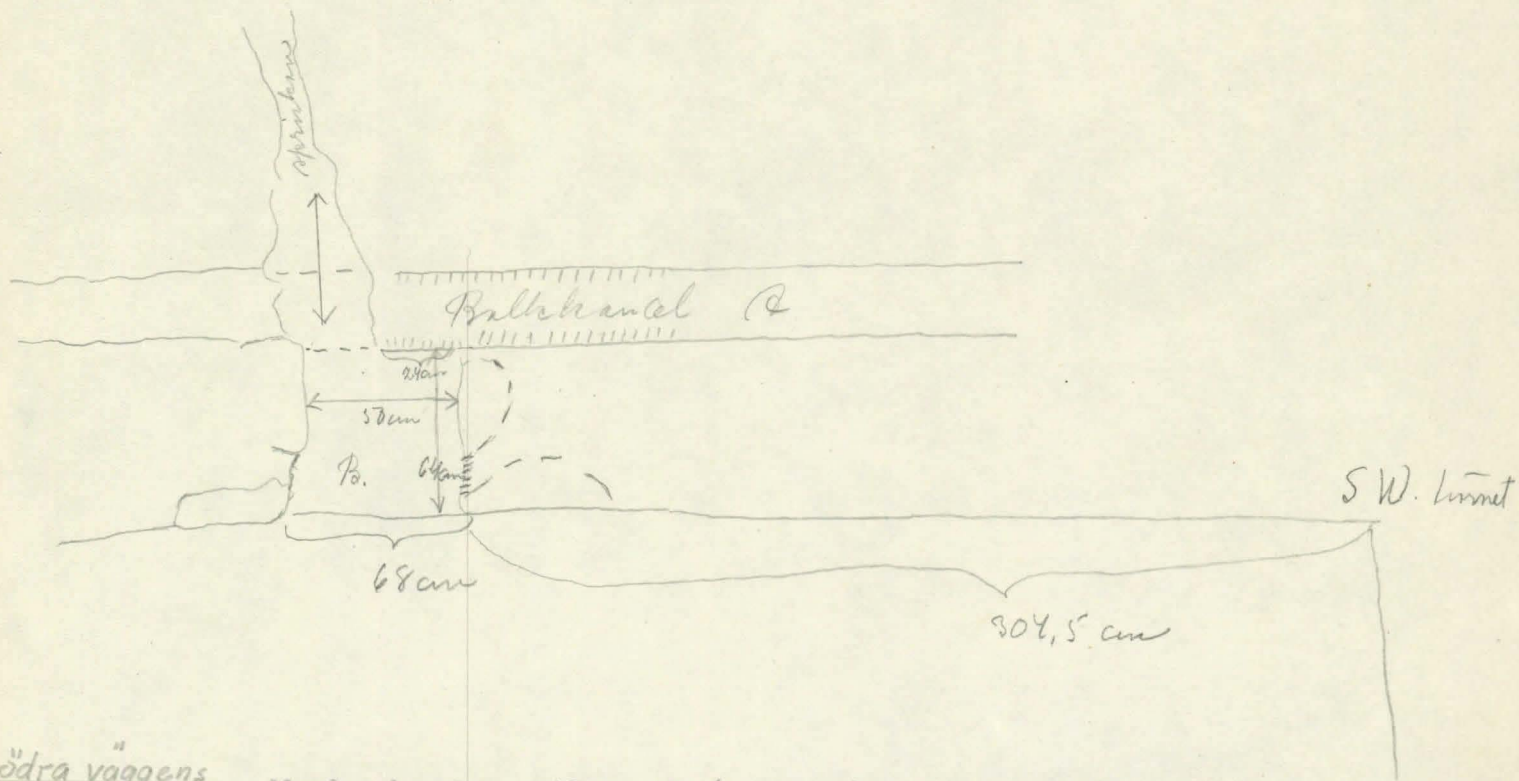
Alla tre kanalerna höra till det senare golvet; den mittersta är eventuellt efterträdare till en tidigare djupare kanal.

Tegel i mellan det senare golvets balkkanaler: 24 - 26 x 11,5 - 13 x 6 - 7 - 7,5 cm.

Tegel i västra väggens senare murade tegelrevetering: 25 x 12 x 6,5 - 7 cm; ett à 26,5 x 12 x 8,5 cm. Även större tegel à 30 - 31 x 12 - 13,5 x 8 - 8,5 cm. Ett à 34 x ? x 10 cm.

Murbruk gult, rikt på fin och medelgrov sand. Förband dels vendiskt dels vacklande.

Planritning på golvnivån. Södra väggen.

Södra väggens
balkkanaler

Murbruksyta: rik sand, (grövre) sand, dels finare, dels t.o.m. mycket grov.

15 - 20 cm ovan bottnen löper omkring balkhålet B en sotig rand, som sträcker sig c. 25 cm högt ovan bottnen. Balkkanalens tak rivet.

A: Höjd 21 cm, bredd 32,5 cm. Murbruksbeklädd, sotig något. Fyrkantig med sneddade sidor. A:s och B:s väggar äro av gråsten och med ngt tegelbitar.

B:s botten sjunker inåt, ojämnt.

B är omedelbart nedanom A. Och slutar vid A. A är 25 cm ovan B:s botten. Murbruk i fyllningsmuren ovanom B: rikligt kalk. Gelst med fin sand och enstaka grövre korn. Kalkklumpar.

B:s botten består vid murlivet av släta gråstenar som bilda ett golv. Längre inåt är den ojämn, av stenar och tegelfragm. i murbruk.

Taket upprivet strax ovanom i murlivet tegel à 25,5 x 13 x 6,5 - 7 cm. Har B eventuellt varit vidare mot öster (hålets nuvarande vidd, och senare förminskats till 24 cms bredd? Dess bredd? Dess bredd hade då urspr. varit 50 cm.

Östra tornet. Fjärde våningen.

Södra väggen

Södra väggen. Ingen gräns existerar mellan väggarna i våning 3 och 4, med undantag av balkhålet i mitten på golvnivån.

Det murbruk som bekläder nämnda balkkanals väggar är detsamma som i fyllnadsmuren ovanom och på sidorna om balkhålet. Väggen är mest av gråsten, men här och där tegel. Tegel på gränsen mellan våning 3 och 4: 29 x ? x 8,5 cm; ? x 14 x 9; 31 x ? x 8,5 cm.

Murbruket i fjärde våningens vägg är rikt på grövre sand.

Ovanom balkhålet i väggens mitt är ett stycke tegelmurning. Närmast balkhålet tegel à 25,5 - 26 x 13 x 6,5 - 7 cm. Omkring tegel à 31,5 x ? x 8,5 cm; ? x 13 x 8,5 cm, - de flesta fragment. Murbruket kring de större teglen: finsandigt, riksandigt, likt västra väggens. Murbruket kring de små teglen: vitt fåsandigt kalkklumpigt.

Västra väggen?

Öster om rum 151. Den tvärvägg som skjutit ut från södra väggen mot norr är i förband med den tegelrevetering som i en fortsättning bekläder södra väggen in till rum 151. Sama revetering fortsätter även öster om tvärväggen men avbrytes vid den revetering som omger fönstret. Tvärväggens bredd är 6 tegelkoppar. Väggen är helt och hållet av tegel.

Av väggen återstår 15 skikt ovanom golvbalkarnas nivå, d.v.s. ovanom den del av tvärväggen där de från södra väggen utskjutande teglen fått förbli hela. Väggen öster om tvärväggen går upp till samma nivå. Österut skjunker övre gränsen inne i tvärväggen med två skikt och fortsätter sedan rakt åt väster tills den längst i väster stiger med ett skikt. Ovanom är det en senare murning. Var den gamla väggytan samt tvärväggen ursprungligen slutat kan man numera ej med bestämdhet säga. Förbandet är vacklande. I det översta kvarstående skiktet i den ursprungliga ytan är öster om tvärväggen endast koppar.

Tegelmått: 26 - 27 - 28 x 12 - 12,5 - 13 x 8 - 8,5. Murbruket smulande, brunt. Fin sand, tegelsmulor, något kalkklumpar. Den nyare murningen ovanför.

Förbandet vendiskt, ehuru något vacklande. Murbruk ljusare brunt än det gamla murbruket. Finare sand, rikligt med kalkklumpar. Även medelgrov sand. Tegelsmulor. Tegel: 27 - 27,5 - 28 x ? x 8 - 8,5; ? x 12,5 - 13 x 8 - 8,5 cm; 30 - 31 x ? x 8 - 8,5 - 9 cm; ? x 15 x 8; ? x 14 x 8,5.

Puts: Underst en gråaktig putsyta. 2) Skär vitlimning, 3) rappning (olika tjock) med vit vitlimning.

Fönstrets omramning är senare murad än båda dessa tegelmurningar. Murbruket är gulvitt och sandfattigt. Både fin och grövre, ja grov sand. Tegelsmulor. Tegel: 30 - 31 x 15 x 7,5 - 8,5 - 9.

Samma murbruk kan man iakttaga i fönstrets västra post.

Nederst är fönstrets omramning i väster ommurad med cementbruk.

Ommurningen sträcker sig även något in på väggen och omfattar eventuellt fönsterbänken, som också täckes av den grovkorniga rappningvilken går över de ommurade partierna.

På fönsterbänkens östra yta ser man dock under denna rappning ett tunt lager vit puts. Murbruket i fogarna är här rätt hårt, smular sig dock, fin sand, ljusgrått. Gamla tegel.

Åtminstone i väggen väster om bänken nya tegel: 28 x ? x 6,5 - 7; Tre lager vitputs på fönstrets omramning. Under gråaktig, 2) skär vitl., 3) vit, med delvis rappn. under.

Högre upp i väggen längst i väster vid hörnet är ommurning med cementbruk och huvudsakligen gamla tegel.

Murbruket i fönstrets västra bänk påminner om det som är i det ommurade partiet i västra väggen invid S.W. hörnet. Mycket fast. Också murbruket i fönsteromramningens nymurn. med nya tegel liknar detta ja ännu mera än fönsterbänkens. Är ej så hårt som det kallgrå cementbruket.

Rummet öster om rum 151. Norra väggens västra del.

Väggens nedre del är en ojämn fyllnadsmur av gråsten och instuckna tegelfragment samt partier av tegelmur här och där, - tegel - väggdelarna jämna. Gråstenarna äro medelstora, fogarna kilade med gråsten och tegelbitar. Ytan vore ej fullt så ojämn om icke bitar av gråstenarna spjälkts bort. Gråstensväggen går högst upp längst i väster. Strax öster om den längs västra väggen löpande trappan börjar en tegelmurning, som här och där nedtill i väggen avbryts av gråsten.

Anmärkningsvärt många av naturstenarna är de röda, lätt söndersmulande. Gråstensväggen ovanom den nämnda trappan avbryts ej av tegelmurning. Tegelmuren slutar på en viss nivå och krönes av ett lager tegelkoppar. Dessa koppar gå nästan ända till första fönstret, där de avbrytas av fönstrets senare omramning.

Tegelkrönet är 135 cm ovanom balkhålen i väggen. (2 tegelskikt under O-strecket)

Gråstensväggen i väster sträcker sig högst så högt upp som detta krön.

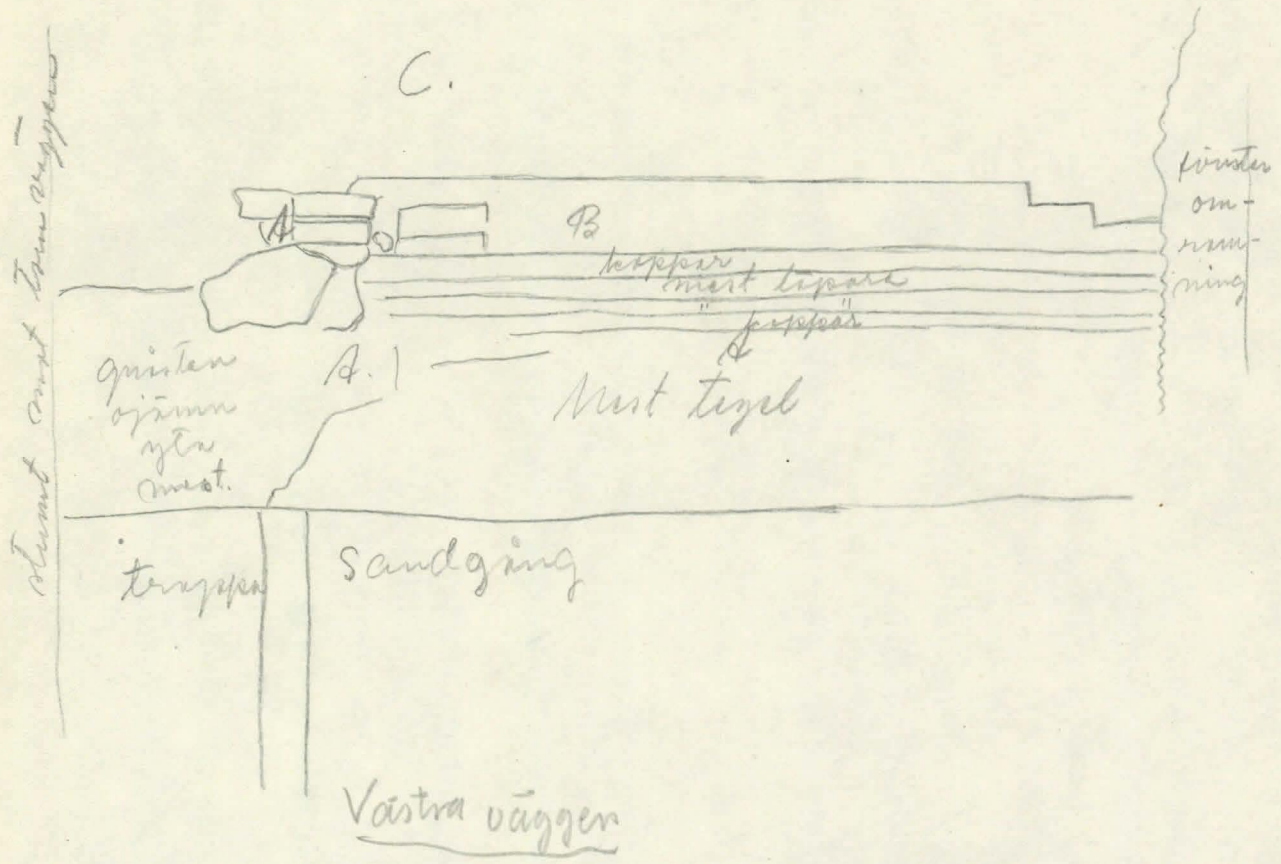
Tegelförbandet: rader av koppar och rader av löpare; också rader av koppar på kant någongång: kopp + 2 löpare + kopp.

III

Tegelmått: 26 - 28 x 12 - 12,5 - 13 x 8 - 8,5 - 9 cm. Murbruk brunt med fin sand (i tegelväggen). I gråstensdelen längst i väster är det mera ljust gråbrunt. Här finns dock rikligt med senare fyllningar i fogarna både av murbruket i den övre nyare tegelväggen och i den senaste rappningen.

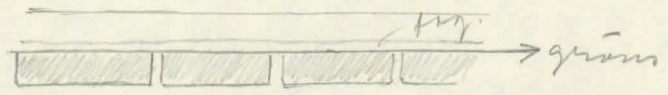
Gråstensmuren är ojämn fyllnadsmur framför allt i väster, i dess övre del på c. 70 cms bredd, nedtill ända till tegeldelarna, - d.v.s mer än en meter. Dock äro fogarna, mellan de större stenarna upptill åt öster fyllda med murbruk från väggens förhöjning. Riktigt jämn har gråstensväggen ej varit.

Balkhålen äro inhuggna i väggen, ej ursprungliga. Då väggen byggdes var rummet inunder välvt.

Rakt ovanom trappans östra vägg finnas utanför det översta gamla koppvarvet två fragment av tegel, som av det skiljande murbruket att döma höra till den ursprungliga väggen A.

B. Är murat med ljust (sandfattigare) dock rätt mycket sand, murbruk Sanden ofta rätt grov. Även fin. Tegelsmulor. B:s övre gräns ser ut så:

Gränsen går alltså under den vågräta fogen. Förbandet är mest löpare. Mått: 29,5 - 30 - 30,5 - 31 - 32 x ?. (8) - 8,5 - 9; ? x 13 x 9;

C. Murbruk rikt på finare sand. Små kalkklumpar. I regel mörkare gråbrun. Liknar mycket det ursprungliga murbruket i A. Med C:s murbruk ha fogarna i A mellan gråstenarna fyllts men murbruket tycks här vara litet ljusare.

Förband vacklande: än en löpare mell. två koppar, än två löpare, än flere löpare, än flere koppar. Mått: ? x 14,5 x 9 cm. 28 x ? x 8 - 9; 28,5 x ? x 8,5, 29 - 30,5 - 31 x ? x 9 cm. ? x 14 x 8,5; ? x 13,5 x 9 cm, ? x 14,5 x 8,5 cm ? x 12,5 x 9 cm.

Utomordentligt blandat material. Många vid murningen redan något trasiga.

Fogar i B.: snett avstrukna, grå yta.

Fönstrets omramning är murad med vitt sandfattigt bruk med ofta rätt stora sandkorn. Puts: 3 lager som alla täcka också fönstrets omramning. Underst ett ljusgult tunnare lager, 2) ljust gulröd vitl. 3) vit vitlimning med hård grå finsandig rappning varmed man fyllt ut ojämnheter (vittrade tegel!) vid behov. Rappningen finns ej på släta ytor. För det mesta kvarstår blott 2) och 3).

Murbruket i A har fin sand och är brunt samt samlas lätt. Mellan gråstenar är det dock något ljusare samt även fastare.

Murbruket i den äldsta delen av södra väggens västra del är också brunt, finsandigt och smulande.

Murbruket i trappans västra vägg är gulgrått med fin sand och tämligen fast. Likt detta murbruk är även det i norra väggens i rum 151 fortsättning bakom trappans västra vägg.

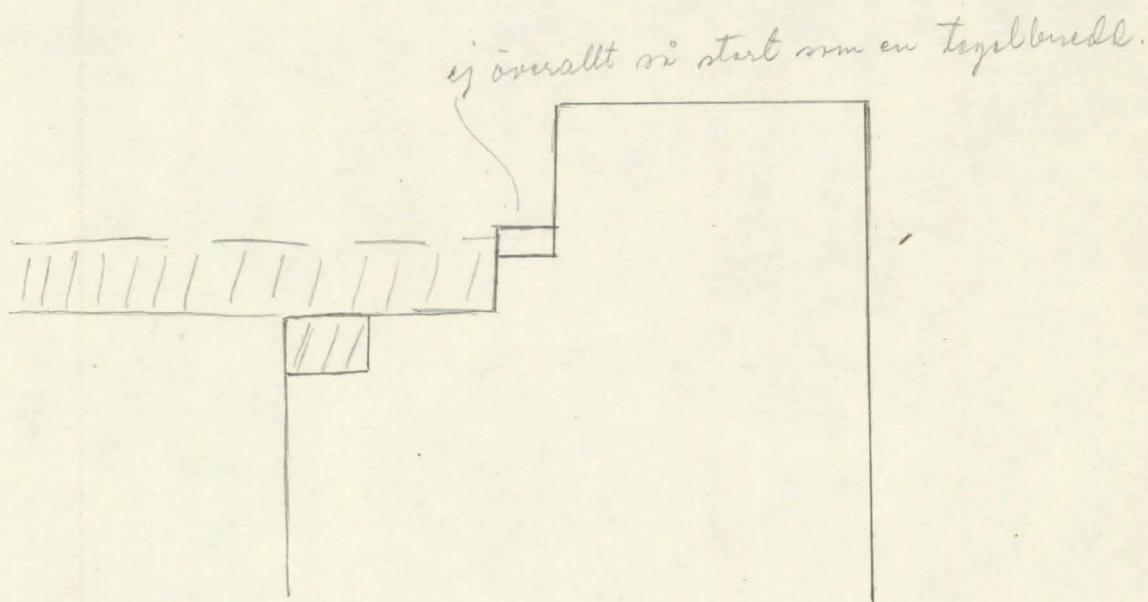
Murbruket i C är likt murbruket i den övre och senare delen av södra väggen i väster.

Norra väggen (= tegelreveteringen) i rum 151 fortsätter in bakom trappans västra vägg är vid denna väggs murliv avhuggen. Den har mot söder ett tegelskal av koppar och bakom detta en fyllning av gråsten o. dyl. i murbruk.

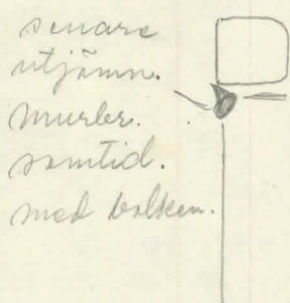
Väggens tegelskal slutar upptill ett skikt under trappvalvets nivå. Murbruket är både i denna vägg och i fyllnadsmuren av gråsten ovanför mycket lika varandra.

Tegel i väggskalet: ? x 13 x 8,5 - 9 cm.

Rum 163. Krönet av södra väggen. En balk ligger på inre murlivet, 16,5 cm i fyrkant. På denna och muren invid (bakom) den var balkändarna vilat av balkar som löpt tvärs över rummet i N-S riktning. Kring dessa balkar har murats tegel mellanväggar. Balkarna ligga rätt tätt. En tegelbredd söder om balkändarna en fyra skift hög tegelmur. - börjar c 23 cm ovanom balkkanalernas botten. Närmast de stora N-S balkar som insatts vid takstolsbygget har denna vägg murats om med vitt, finsandigt hårt murbruk. Härvid har väggens 1 - 2 översta skikt ommurats, mest med de gamla teglen.

Den på murkrönets inre kant liggande balken är sekundär. Vitt murbruk, hårt med mindre rikl. sand både fin och grövre är satt som utjämnning nedanom balken ända till balkens nedre kant.

Detta murbruk är bestruket med skär vitlimning, samtid. därmed. På den ett senare lager vitlimning, vit, som även är struken på balken.

Samtidig med längsbalken äro de ovan omtalade balkhålen som sluta framför väggens påmurning.

Samma murbruk. Tegel i deras omramning samtida med ommurningen 24,5 x 12 x 5,5. Dåligt brända.

7

Ofta ha även äldre tegel använts och delvis ha den äldre muren upprivna ytor blott slätats med murbruk. Balkarnas bredd c. 22 cm. Även 28 cm.

Till den äldsta anläggningen hör: Den påbyggda muren för takfoten (utom ommurade delar) Och under den inskjutande balkkanaler av 27,5-28-29 cms bredd. Flertalet av dessa ^{balk-}hål ha troligen igenfyllts av omändringen eftersom då ej synas längre österut.

I väster tre balkhål. Närmast västra väggen en, (beskriven) balkkanal. Går c. 60 cm in räknat från inre murlivet.

C. 85 cm österom är en annan som går c 78 cm in (c 20 cm räknat från den påbyggda murens yta). C 140 cm öster om denna en tredje som går c 77 cm in (Den påbyggda muren är här 69 cm innanför inre murlivet, alltså har balkar ej alls gått in.

Den påbyggda muren blir småningom österut 6-skiftig.

c. 83 cm från östra väggen är en 29 cm bred ursprunglig balkkanal som går 87 cm in (från inre murlivet), c 17 cm (från den påbyggda murens inre yta).

Tegel i den ursprungliga delen: ? x 13,5 - 14 x 8; ? x 16 x ?;
27,5 - 28 x 13,5 x 8,5 - 9 cm; ? x 14 x 8,5 - 9 cm; 32 x ? x 8 cm;
29,5 x ? x 9; 31,5 x ? x 9 cm.

Takstolarna och den därmed sammanhängande är senare än det senare bjälklaget, ty bräder äro spikade på remstyckets vitlimning, - bräder som stödja tvärsparrar möta dem.

Fyra tjocka N-S balkar tvärs över rummet. Drygt 30 cm breda. Mellan dem östligaste av dessa balkar och östra väggen har den påbyggda murens inre murliv rivits (utom de 2 nedersta skiften) och de två översta skiften äro ommurade c 25 cm innanför det urspr. murlivet. Tegel dels gamla, dels nya à 28,5 - 29,5 x 15 - 15,5 x 7 - 7,5 cm. Murbruk ljusgrått, rikt på fin sand. Smulande.

Det på östra väggen murade röstet är en brandmur, gjord senare än takstolsperioden. Cementbruk. Renässansförband. Ej strukna fogar. Orappat. Nya tegel à 31 x 15 - 16 x 7 cm.

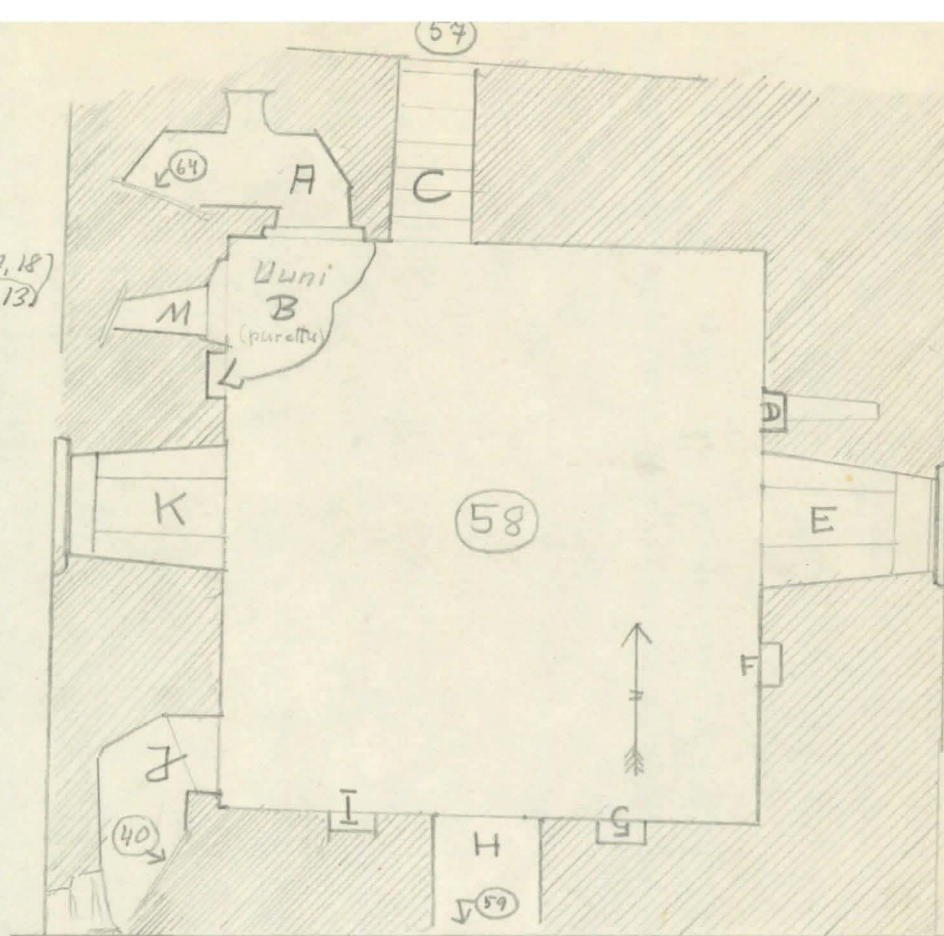
Samma murbruk som i de sekundära balkkanalerna förekommer i västra murens ursprungliga översta skikt - några skift äro murade med detta bruk. Bruket smetat över på teglen. Förefaller som om många fragment funnes.

På det gamla krönet har (senare än takstolarna) murats ett röste med grått, troligen cementblandat bruk som även är draget över väggytan. Det är alldeles knottrigt. Tegel äldre à 28 - 28,5 x 13,5 x 8,5 cm.

Östra tornet. Tredje våningen.

Rum 161.

Ugnen (och rökkanaler) B	s. 2-3, 10, 11, 13
Norra väggen	s. 2, 3, 4, 13.
- trappan A	s. 2, 8 och 58.
- trappan C	s. 3, 15.
Östra väggen	s. 4, 15-16.
- nischen D	s. 4, 9.
- fönstret E	s. 4, 10, 18.
- nischen F	s. 9.
Södra väggen	s. 4, 12, 13.
- nischerna G, I	s. 4, 9-10.
- gången H	s. 1, 4, 11-12.
Västra väggen	s. 3, 7, 14, 16.
- trappan J	= 40 B.
- fönstret K	s. 2, 12.
- nischen L	s. 1, 8.
- fönsternischen M	s. 5-7.

Sakristian i kuretornet. Västra väggen bakom ugnen.

Nischen L. Här finns, - c. 48 cm ovanom nuvarande plankgolvet en hög och blott c 63 cm bred nisch med rak övertäckning. Djupet är 31 cm. Bakre väggen tegel, nedtill i bottnen även något gråsten. Nischen är i övrigt tegelomramad. Tegel i bakre väggen: 29 x 14 x 9 - 9,5 cm. I en fog sitter kvar en liten trind järnhake. Tegel i omramningen 28,5 - 31,5 x 13 - 14 x 9 cm. Fogar glättade. Nischens sidoväggar äro i förband med den lilla fönstrets inre mynning invid. Det är tydligt, att reveteringen täckt detta lilla fönster. Nischen igenmurad med tegel à 28 - 30,5 x 13 - 14 x 8 - 9 cm. Väggen närmast nischen (där näml. rappningen är utslagen) är reveterad med tegel men upptill och nederst även gråsten. Nedanom nischen finns ett fyrkantigt hål, vars igenmurning alltså var i förband med ugnen. Hålets höjd är 45 cm, - dess bredd varierar från 25 - 35 cm. Ugnen vilade på träbalkar som avsneddade hörnet. Det nämnda hålets vänstra sidovägg skrånar inåt (genom murbruksfyllning), - och bildar en direkt fortsättning till den avrundade främre ugnskonturen.

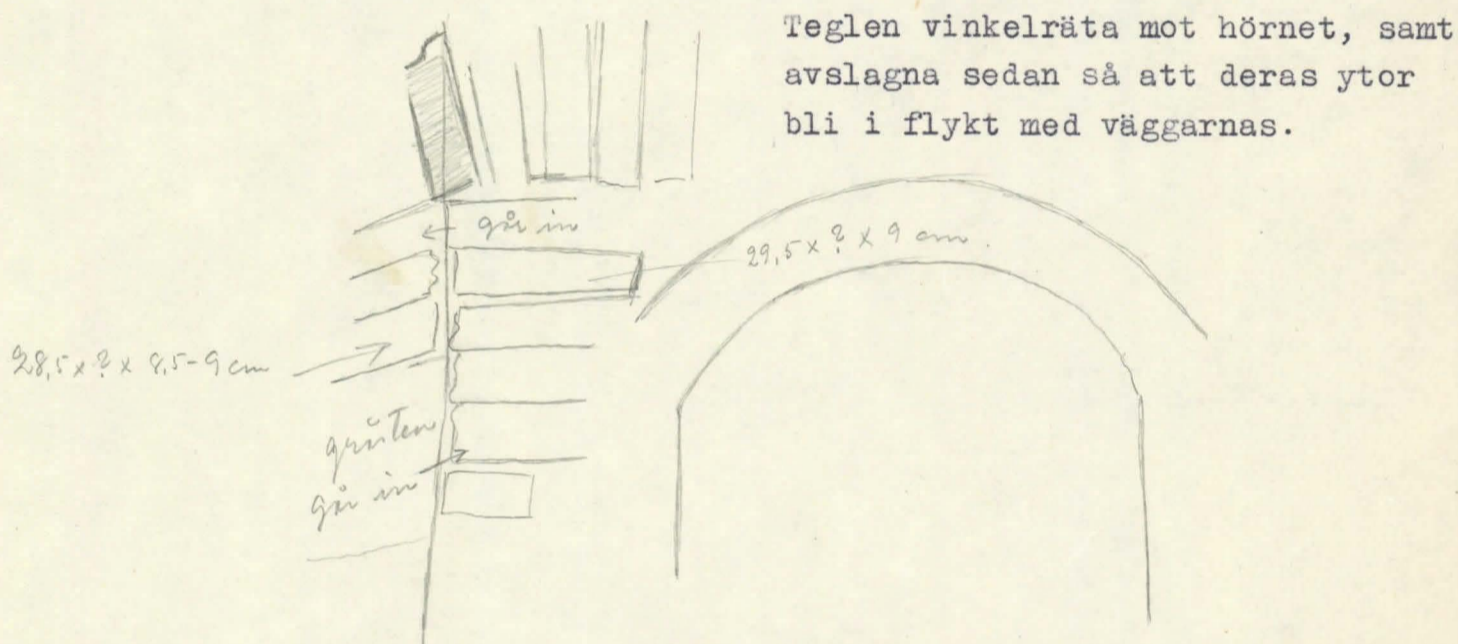
Dörr H. Dörren till södra gången (mot kyrkan). Segmentbågad med båge av dubbla kopprader:

Dörren omramad med tegel: ? x 14 x 8,5 - 9 cm. Även lappning med nyare av 6 cms tjocklek i cementbruk.

Östra tornet. Tredje våningen.

Fönstret K. Fönstret i västra väggen. Segmentbågigt. Igenmurningen avlägsnad och likaså delvis den tjocka nya rappningen. Under den sistnämnda fanns ett par tunnare lager rappning. Väggarna skråna litet (Fönstret är i yttre murlivet). Tegel i södra väggen: $32,5 \times 13 - 14? \times 8 - 9$ cm. Tegel i nischtaket: $28,5 - 29,5 \times ? \times 8,5 - 9,5$ cm.

Kuretornet. Tredje vån. Nordvästra hörnet. Förband mel. västra och norra väggarnas revet.

Uptill rester av en båge av löpare, som av riktningen att döma har avsneddat hörnet = avlastningsbåge, då hörnet är ihåligt. Det skuggade teglet går in i själva hörnet: Tegel: $29,5 \times ? \times 9 - 9,5$ cm

Dörren A Nedanför är dörröppningen till inommurstrappan i nordvästra hörnet.

Bågen hög segment, - koppar: Fogar eller glättade. Tegel: $28,5 - 30 \times 13,5 - 14 \times 9 - 9,5$ cm. Ovanom dörren kvarstår översta delen

Ugnen B av en kaminrörsledare, som täckt för nyssnämnda dörr. Ugnens vars rör är det högra av de två rören i våningen ovanför. Det vänstra kommer från tornets andra våning. Ugnen har ovanför dörren gått in i väggens revetering. Reveteringen är näml. ovanför och öster om dörren ommurad med andra tegel och gråsten. Gränsen syns tydligt vid

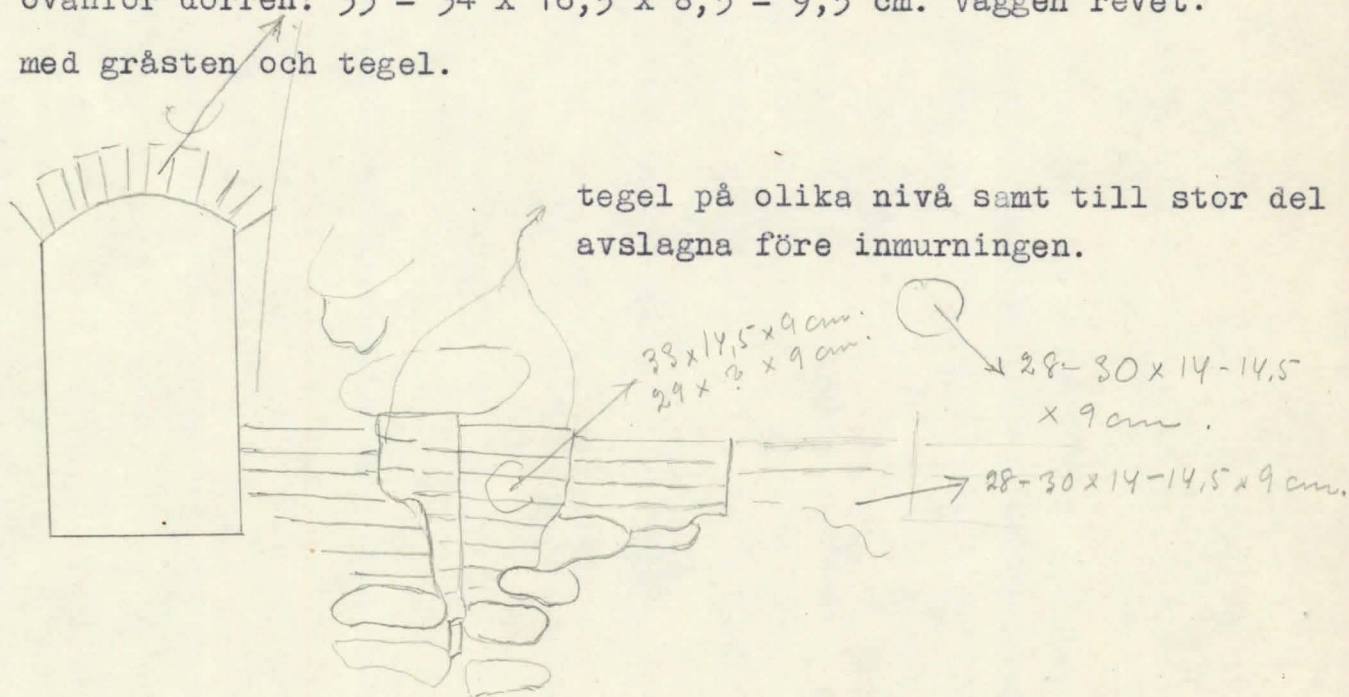
Östra tornet. Tredje våningen.

Ugnen B (forts) dörren i norra väggen invid nämnda dörr, vilken blivit reveterad med större tegel. Tegel i ugnen: 29 x 13,5 x 8,5 - 9 cm. ? x 14,5 x 9 cm. Även några à 26 x 12 - 12,5 x 6 cm = teglen i ugnens skorsten ovanför. Ugnen jämte rappning, rappningen går ej långt in, går in i norra väggens revetering, som slutar stumt. I nordvästra hörnet är en fyrkantig pipa, utan förband med hörnet samt tidigare än den större kaminrörsbyggnaden framför. Är från ugnen i våningen under
Tegel: 28 - 29 x 13,5 - 14 x 9 cm.

Norra vägg Mellan den nu blottade öppningen vid nordöstra hörnet samt trappan och dörren till norra flygeln invid ser man i revet. upptill, ej nedtill, (se s. a och b) en skarv med avhuggna tegel, beroende på sistnämnda dörrs senare revet.

Dessa senare tegel: 32,5 - 33,5 - 34 x 15,5 - 16 x 8 - 9 cm.

Dörren C. Dörrens båge av koppar. Segment. Samma tegel i dörrnischen. Tegel ovanför dörren: 33 - 34 x 16,5 x 8,5 - 9,5 cm. Väggens revet. med gråsten och tegel.

Norra vägg Norra väggens fogar i väster - ända till skarven mel dörrarna, där ingen skarv är, ända till den östligaste dörren strukna, - öster därom ostrukna fogar.

Västra vägg Västra väggens fogar ända till fönstret i söder strukna, - också i genmurningen i nischen: Glättade, snett avstrukna och

Östra Väggen Östra väggen. Revet. med gråstenar och tegel: 28 - 30,5¹⁴ x 14,5 x 8 - 9,5 cm.

Nischen D Norr om fönstret, c. 30 cm - är en hög fyrsidig nisch. Tegelomramad med rak övertäckning av koppar på kant, bredd c 49 cm, tegelomramad. Är mitt emot nischen på västra väggen. (Den sistnämnda har också sannolikt täckts av en rak kopprad på kant, ty en sådan löper från fönstret in över nischen. Ett tegelskikt skiljer koppraden från nischen. Den avbryts nu ungefär vid nischens mittlinje, - vilket sannolikt beror på lappning, - av löpare. Östra väggens nisch igenmurad med tegel: 28,5 - 29 x 12,5 - 13 x 8,5 - 9; 31,5 x ? x 7,5 cm. Genom ommurning har nischens södra post nedtill gått förlorad. Tegel på dennas plats: 26,5 - 27,5 x 13 - 13,5 x 9 - 9,5 cm.

Fönstret E Fönster. Stor hög segmentbåge omramad av omväxlande löpare och dubbla koppar. Sidobänkarna och bakre bord. Väggar skråna ej mycket. Teglen vid posterna, invid inre murlivet avslagna med omkr. 5 cm Teglen i omramningen: 29 - 30 x 14 - 14,5 x 8,5 - 9,5. C. 60 cm söder fönstret är en fyrkantig nisch rätt nära golvet. Höjd, bredd och djup resp. 58,52 och 33 cm. Tegelram: 28 - 30 x 13 - 14,5 x 9 cm. Igenmurad med tegel à 27 x 13,5 - 14,5 x 6 - 7 cm (nya). Dels även fragment av äldre tegel. Fogar på östra väggen, södra samt södra delen av västra väggen ostrukna.

Norra väggen Sakristian i kuretornet. Det ommurade partiet av norra väggen vid nordöstra hörnet går ända ned till nuv. golvet atm. Höjd c. 170 cm Bredd c 1 m. Går ända till hörnet.

Södra väggen Södra väggen Revet. med gråsten, samt litet tegel. Tegel: 28,5 x 13,5 x 9 cm.

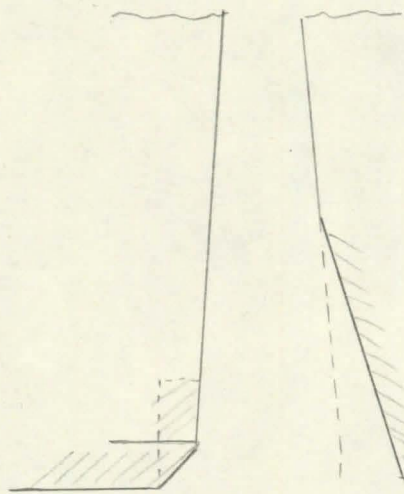
Dörren H I mitten en segm. båg, dörr med bågomramn. av dubbla koppar. Tegel: (27) 28 - 29 x 13 - 14 x 9 - 9,5 cm. På båda sidorna om dörren är

Nischerna G, I en fyrkantig tegelomramad, igenmurad nisch som går ned till nuvarande golvnivån närapå. Bredd från den västra 58,5 cm. Höjd: 68 cm. Tegel i ram: samma som i väggen. Tegel i igenmurn. 28 x 13,5 x 9 cm. Bredd för den östra 62 cm. Höjd 68. Tegel i igenmurn: 28,5 x 13,5 x 8 - 9 cm.

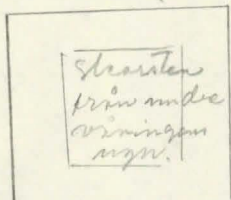
Östra tornet. Tredje våningen.

Sakristian i östra tornet.

Nischen M Glugg i västra väggen lågt nere, invid nordvästra hörnet.

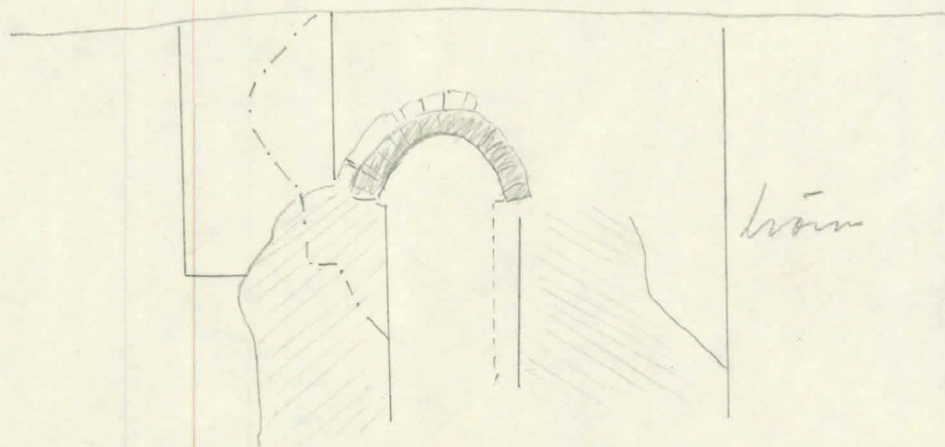

Gluggens golv skrånar, - mera i
inre delen i den yttre.
Täckt med murbruk.

*andviken
brunn*

rummet vägg

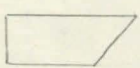

brunn

  = ommurade partier

Nischen M
(forts)

Bågen hög. rund. Valvet i tre avsatser, den yttersta lägst. I sistnämnda finns på båda sidor längs valvanfanget ett bräde (från valvställningen?) Bågen vid yttre murlivet medels murning avskuren så att gluggen blivit fyrkantig. Vid trapphusets uppförande blevo posterna i yttre murlivet rivna och revet. dragen för. Teglen i valvet ligga i valvets längsriktning. Överst i väggarna, närmast valvet är en rad löpare på kant. Fogarna äro ostrukna. Murbruket ljusgrått med fin och medelgrov sand. Gluggen var rappad. Tegel: 25 - 26 - 27 x 12,5 - 13 x 8,5 - 10 cm. Sidoväggarna skråna, men ej mycket. Den norra sidoväggens inre del ommurad samt därjämte har samtidigt murats en angränsande väggyta norr om gluggen. Därvid har gluggväggens riktning ändrats och inåt gjorts mera skrånande. Den angränsande väggbiten har gjorts i sned riktn. - NO., utan att dock nå fram till rums-väggens yta. Hela gluggen har nämligen varit täckt av reveteringen. Men gluggens inre mynning ligger 28 cm innanför väggytan, som, om tornväggens ursprungliga yta bildar en direkt fortsättning till motsvarande väggyta i nedre våningen, är c. 60 cm avlägsen från ursprungliga tornväggen. Gluggens inre mynning ligger ej i någon äldre väggreveteringsyta, men den höga nisch, som finns invid gluggen i väggens nuvarande revetering har sin bakre vägg i gluggens mynningsyta.

Vi återgå till det ommurade partiet av norra gluggväggen. Tegel: 26 - 27 x 12? x 8,5 - 9 cm. Fogar glättade eller snett avstrukna. Murbruk ljusgult fint. Ingen rappning har täckt partiet. I väggens övre delar kvarstå några utskjutande tegel, som äro rester av den tidigare väggen, - rappade. Ommurad är även bågens omramning: profilerade koppar : 25 x 12 x 8,5 - 9 cm. med ett följ-skikt vari ingår löpare, kopp och tegel fragment. Bågens norra anfang utgår från den tidigare postens plats, - dess spännvid är således mindre än gluggens nuvarande bredd. Till ommurningen hör även södra gluggväggens omramning av likadana tegel som bågens.

Västra väggen Samt söder om gluggen en väggbit, som högst når 60 cms bredd. Av
och nischen M södra gluggväggen är det blott kanten, som består av profiltegel,
som är ommurad. Fogar ofta glättade, murbruket ljust och finsandigt.
Det ommurade partiet söder om gluggen har dels gråsten, dels tegel:
25,5 - 27 x 13 x 8,5 - 9,5 cm. Tegel i bågens följskikt: 27,5 x 12 -
12,5 x 9 cm. Profilteglen formade före bränningen. Det ommurade har
ej varit rappat. Fönstervalvets översta (innersta) avsats var ej
rappad. Det i ritningen med och markerade äro möjligen =
två perioder i ommurning. Ommurningarna ha skett efter väggens
nuvarande revet. kommit till stånd. Därvid har revet. rivits. I
norr går partiet norr om in och har murats sedan reveteringen
söndrats. I söder är i flykt med nischens bakre vägg, varav en
del har söndrats vid murningen av . skjuter ngt ut från nisch-
väggens yta. Nuvarande reveteringens yta fortsatte likväl över
till en del.

I den nu avlägsnade ugnen i detta hörn fanns i bakre väggen ett hål,
senare igensatt vid den nyaste tjocka rappningens anbringande?
genom vilket man kunde komma bakom ugnen till gluggen. Reveteringen
framför gluggen var riven då, - i söder intill linjen - . - . - .
Tegel i yttre revet. strax söder om denna linje, nederst: 30 x 13,5
x 8,5 - 9; 30 x 15 x,7; 23 x 12 x 6 cm.

Sakristian i östra tornet.

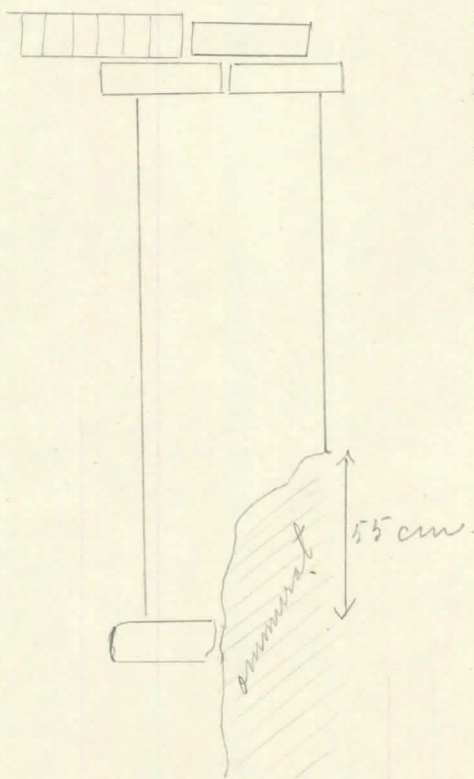
Nordvästra hörnets nedersta del.

Trappan A. I dörren till inommurstrappan i norra väggen är nederst som underlag för lägsta tegeltrappsteget en gråstenströskel, som sträcker sig fram till väggytan. Under dennas nivå är väggen av gråsten och mycket ojämn, - verkar ej skådeyta. Likadan som bakmurningen ovan valven i våningen under, samma vägg. Från gråstenströskeln uppåt c. 64 - 73 cm är yttersta delen av väggens tegelrevet, jämte dörrens västra postkant, riven ända till hörnet. Likaså mellan gluggen och hörnet å västra väggen.

På detta ställe var även en bit av skorstenen i hörnet riven. Dito var en bit av den avrundade rökledaren framför denna skorsten riven strax framför gluggen, som den täckt till hälften tidigare.

Nischen L. Nischen vid gluggen. Sakr. i östra tornet. Taket har beklädnad av träplankor. Av bottnen återstår blott en gråsten vid södra nischväggen.

Nischens botten är i norradelen förstört vid ommurningen söder om gluggen. Det ommurade partiet har ungefär samma yta som bakre nischväggens.

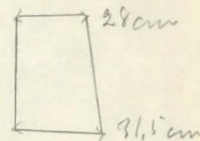
Sakristian i kuretornet.

Nischen D Nischen norr om fönstret i östra väggen.

Upptill taket brädbeklätt, - brädet går in i falsar i sidoväggarna eldskadat.

Av bakre väggen är nedre högra hörnet samt av södra sidoväggarna nedersta delen riven och samma murning varmed nischen varit ifyllt har gått in i dem, Därvid har södra postens nedersta del gått förlorad. Nischens väggar ha glättade fogar. Tegel i bakre nischväggen: 28,5 - 29 x 14 x 8,5 - 9 cm.

117 cm ovanom nischens botten och 15 - 16 cm från dess södra vägg i den bakre väggen en fyrkantig nisch, 121 cm djup, 44,5 cm hög och 29 cm bred. Taket är gråsten, bakre väggen? och sidoväggar och botten tegel. Nischens inre väggar - också den djupa nischens i bakre väggen - sotade. Formen för den djupa nischen Liksom nischen mitt emot i västra väggen har denna sannolikt ej varit rappad.

Nischen F Nischen söder om fönstret i östra väggen. En fals i alla väggar visar att den varit övertäckt av ett bräde (nu helt försvunnet.) En fals i sidoväggarna 33 cm över golvet visar att en trähylla haft plats här. Väggar ha spår av rappning. Tegel i bakre väggen: 28,5 x 13 - 14 x 8,5 - 9 cm. Fogarna ställvis glättade. Har varit utsatt för eld. En förkolnad bit av takbrädet är kvar i södra väggfalsen.

Nischen G Nischerna i södra väggen. Den västra. Botten delvis gråsten, - i övr. tegel. Fogar glättade el.
Tegel: 28 x 14 x 8,5 - 9,5 cm. Bredd 58, höjd 55 och djup 32,5 cm. Ingen eldskada. ej spår av rappning

Nischen I Den östra. Botten mest gråsten. I övr. tegel. Höjd 54; bredd 62 och djup 32 cm. Tegel: 28,5 x 13 x 8,5 - 9 cm. Fogar glättade el. snett avstrukna. Inga spår av rappning. Bakre och östra väggen urspr. men av den västra är främre delen ommurad till 12 - 14,5 cms djup. Därvid har vartannat tegel i den ursprungliga väggen avslagts.

Östra tornet. Tredje våningen.

Nischen I
(forts) Ommurningen har skett med fragment, - nischväggen har blivit ojämn och utjämnning har skett medels rappning. Tegel 24,5 x ? x 9,5; ? x 13,5 x 8,5 cm.

Spår av eldskada, i synnerhet på bakre och västra väggen - även på det ommurade stället. Elden har sotat även brottytorna av teglen samt de gamla fogarnas in i väggen gående sidor i den ursprungliga delen.

Fönstret E Fönstret i östra väggen. Nischvägg revet. m. tegel samt litet gråsten. Längs inre kanten av båda väggarna en rad koppar, eller till koppbredd avslagna löpare. Mot koppraderna stöta i nischväggarna dels hela, dels avslagna löpare dels även gråsten, och ngn kopp. Fogen emellan koppar o. väggen i övr. är ojämn. Tegel: 28 - 29 x 13 - 14 x 8,5 - 9,5.

En del (rätt många) av teglen i kantraden av fönstrets norra post bilda även väggyta i den höga nischen norr om fönstret: 27,5 - 28 x 13 - 14,5 x 8,5 - 9,5 cm. Fönstret har från början varit rappad.

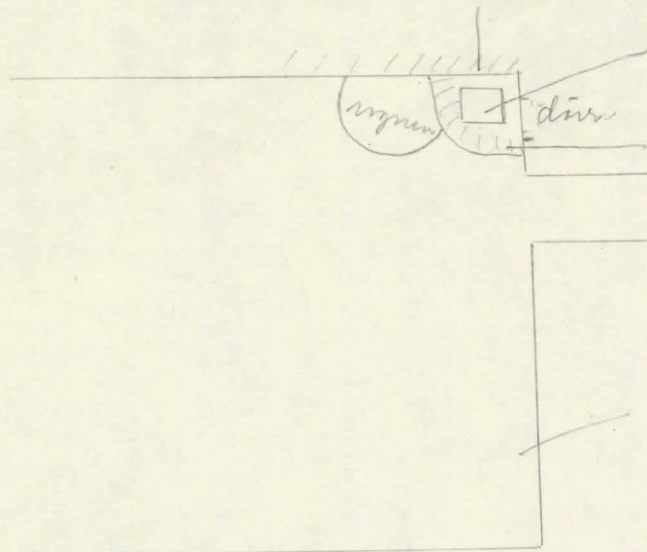
Kuretornet. Museets sakrist.

Lugn B Tegelugn i nordvästra hörnet. Halvrund främre profil. Två lodräta uppåt avtrappade lisener, som nedtill omrama öppningen. Är rappad med samma tjocka nya rappningslager som väggarna senast täckts med. Under detta ett tunnare rappningslager, svärtat av sot i rökröret. Tegel:

Nordvästra hörnet med ugnen.

Ugnen B

27 - 28 x 12,5 x 9 cm.

kaminrör från nedre våningen

senare byggd avrundning av hörnet slutar stumt mot norra väggen och västra v. Teglen i den äro:

30 - 32 x 15,5 - 16,5 x 8,5 - 9,5
enstaka à ? x 12,5 x 8,5 - 9 cm.

Ugnen är av senare datum ty hörnet bakom den rappat.

Gången H. Gången mellan sakristian i kuretornet och kyrkan. Västra väggen 250 cm från sakristians södra väggyta är en spricka av 9 cms till 13,5 cms bredd. Gamla tornväggen har skiljt sig från den senare byggda flygelns. Man kan följa tornväggens plana yta så långt ögat når inne i sprickan. Nederst viker sprickan åt höger in på tornväggen och ingen gräns mellan de båda murarna kan iakttagas. Nedtill skjuter in lång gråsten c 19 cm (sprickan frånräknad) ursprungligen sål. c 30 cm in i tornmuren. Förefaller ej som lappning, - snarare förband. Golvet i gången av gråsten i murbruk, - är murkärna av tornet samt flygelmuren. Detta är kanske följderna av en tidigare lappning? Eller är det ursprungligt förband mel. våningen under kyrkan och tornväggen? Vid sprickans kanter kan man på flygelsidan se några tegelfragment. På tornsidan blott gråsten, utom nederst vid golvet i gångens västra vägg någon revetering med tegel: ? x 13 x 9; 31,5 x ? x ? cm.
Gångens vägg täckes av tre särskilda rappningslager av vilka det senaste ställvis är mycket tjockt.

Östra tornet. Tredje våningen.

Gången H I gångens östra vägg anger en lodrät (något buktig) spricka i
(forts) rappningen att också här en förskjutning inträffat.

I västra väggens nedersta del har man borthuggit det yttersta re-
vataringslagret, - så ^{långt} att man stötte på valvet till den i V-Ö riktn.
gående trappgången i tornmuren. Här skall ingjutas en betongbalk
i N-S riktning, - genom torn och flygelmuren, för att avlasta de
övre stenmassornas tryck från trappvalvet. De löstagna stenarna
voro mest gråstenar, men några tegel förekommo: 27 x 17,5 x 8;
29 x 13 x 8,5 cm; 26 x 12 x 8,5 cm; ? (längre än 29 cm) x 13,5
x 8,5 cm.

Fönstret K Sakristian i kuretornet. Västra fönstret. Igenmurningen

Teglen nyare av måtten 27 - 29 x 14 - 16 x 7 - 7,5 cm. Ställvis
ngt äldre tegel av 8 - 9 cms tjocklek. Förband lutar mot renäs-
sansens men flere skikt koppar kunna följa på varandra. Cementbruk.
Igenmurnings väggen var täckt av två rappningslager.

Gången H Sakristian. Gången till kyrkan i södra flygeln. Östra väggen.

Spricka à 4,5 cm mel. ursprungl. tornväggen och flygelväggen. Fly-
gelväggen c 140 cm tjock. Tegel i väggens revet, norr om sprickan:
30 x ? x 9 - 9,5; Ett annat med koppen vänd mor sprickan, löparen
i östra väggen: 28,5 x 14 x 9,5 cm. Några tegel längre inne, -
i urspr. södra ^{torn} väggens revet: ? x 13 x 8 - 8,5 cm.

Södra väggen? Tornväggen huvudsakl. gråsten, murbruk ljust, fin sand. Tegelmuren
gråsten ngt litet tegel just vid sprickan synl: Fragment; Tjocklek
7 cm. Murbruk med mycket grov sand och småsten, grått.

Östra tornet. Tredje våningen.

Sakristian i kuretornet.

Ugnen B

Ugnen. De båda lisenerna, som löpa ned till ugnens sidoväggar vid härden äro i tre avsatser. Äro av en kopps bredd. Upptill samt vid mittpartiets avslutningslinje nedtill är en löpare som profilerats genom huggning av det färdiga teglet. skråkant.

Väggen mellan pilastrarna: nedtill rundad kontur. Avslutad nedtill av en skråkantsprofil huggen ur färdiga tegelkoppar. Profilen fortsätter på ugnsväggarna ytter om lisenerna. Under profileringen stödes mittpartiet av ett vågrätt järnband. Högre upp är inmurad en fyrkantig spjällsram av järn? Spjäll av trä. Sidoväggarna äro liksom lisenerna ovanom skråkantprofilen i tre avsatser. Under det yttersta tjocka rappningslagret fanns ett tunnare, som är sotsvärtad i ugnens inre. Tegelmått: 30,5 - 33 x 15 - 16 x 8 - 8,5 (-10 cm); Lisenerna avslutas vid härdens botten av en huggen skråkantad löpare

Norra väggen

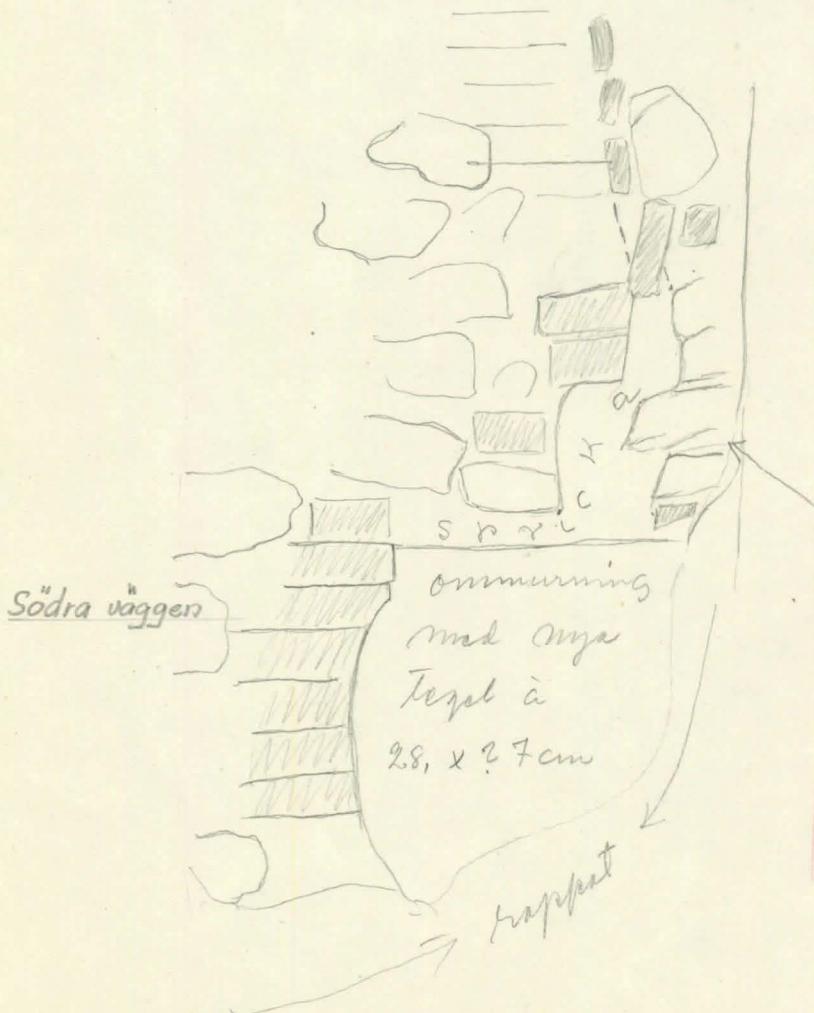
Sakristian i östra tornet. Norra väggen.

Invid den östra väggen en spricka. (Det yttersta tjocka rappn.

lagret avlägsnat och ett tunt undre dito blottat). Ser ut att ha blivit lappad, överst med tegelfragment, nedtill ett vidsträckt ommurningsfält med nya tegel. Väggen är alltså reverterad med gråsten och atm. vid sprickan finns tegel. Teglen: 28,5 - 30 x 14 x 8,5 - 9,5 cm.

hörnet mot (Södra väggen).

På södra väggen alldeles mitt emot den norra sprickan är en liknande lodrät spricka. Också här tycks man nedtill ha lappat på ett vidsträckt område med cementbruk, upptill med

Östra väggen. Tredje våningen.

Södra väggen
(forts)

tegelfragment. De nya teglen i lappningen: 28,5 x 14 x 7 cm. Även ngt äldre tjockare fragment av tjockleken 8,5 - 9 cm. Liksom på norra väggen är väggen reveterad med gråsten, men vid sprickan även tegel: ? x 13 - 14? x 9 cm.

Ugnen B

Kaminrörsledaren i nordvästra hörnet slutar stumt mot båda väggarna. Ett lager rappning (det nya tjockt rappn. lager borträknat) Rappningslagret är senare än väggarnas rappning. Ledaren är tidigare än ugnen i detta hörn. Murbruket grovsandigt. Fogar ostrukna. tegel: 30,5 - 33,5 x 16,5 x 8,5 - 9 - 10,5 cm. Förband vacklande och även fragment förekomma.

Västra väggen

Östra tornets västra vägg, sedd från trapphusets översta (nästan översta) våning. På tredje tornvåningens nivå. Litet tegel i revet, som går in bakom trapphusets södra vägg: 28 - 29 x 12,5 - 13 x 8,5 - 9 cm; 31 - 32 x ? x 10 cm. På tornvägg och trapphusvägg tre rappningslager av vilka det mellersta är rödgult, det understa ljusgult, det yttersta (ställvis bara vitlimm) vitt.

Östra tornet. Tredje våningen.

11/VII - 32.

Östra tornets tredje våning.

Trappan C. Norra väggen. Dörren till norra flygeln.

En skarv, som tyder på murning av olika tid förekommer mellan denna dörr och inommurstrappans väster om, endast upptill, till ungefär 42 cm under inommurstrappdörrens båganfang och 53,5 cm under ifrågav. dörrs dito. Ommurningen kring flygeldörren omfattar 5 skikt räknat från dess bågfoot, 4 räknat från trappdörrens.

Nedanföör är dörrrens västra post i söder samtidig med trappdörren.

Avståndet mellan dörrarna är en kopp och en löpare. Emellertid sträcker sig denna post c. 35 cm nedanföör nuvarande tröskeln vid tornväggens murliv. Där skjuter en gråsten in, - som del av botten till den nisch? som föregått dörren. Totala höjden av den med trappdörren samtida posten är c 175 cm,

Betraktar man dörrrens västra vägg så finner man att man har att göra med västra posten till en äldre hög grund nisch av samma typ förmodligen som på östra och västra väggarna. Nischens djup har varit en löpare eller c 30 cm. Nedtill kvarstå ännu de avslagna koppar som förbundet bakre väggen med västra väggen i nischen. Skarven mellan den nyare, med dörrrens omramning samtida murningen och den gamla är nedtill c 47 cm från dörrpostens södra kant, upp till blott c 28 cm. Bredden (nischens) kan ej mera fås.

OBS!

Murbruk i den äldre murningen: rätt rikt på finare och fin sand.

Gulaktig färg. Murbruk i den nyare murningen: rätt rikt på fin sand.

Något grövre korn. Gråaktig färg.

Östra väggen Östra tornets tredje våning. Östra väggens krön.

Överst ett par skikt tegel: 34 - 34,5 x 16,5 - 17 x 8,5 - 9;
30 x 13 x 8,5; 28 - 28,5 x 13 - 13,5 - 14 x 8 - 8,5 cm.

De stora teglen förekomma ställvis och allra överst, sannolikt ommurning. Fogarna mellan de mindre teglen: dels glättade eller snett avstrukna.

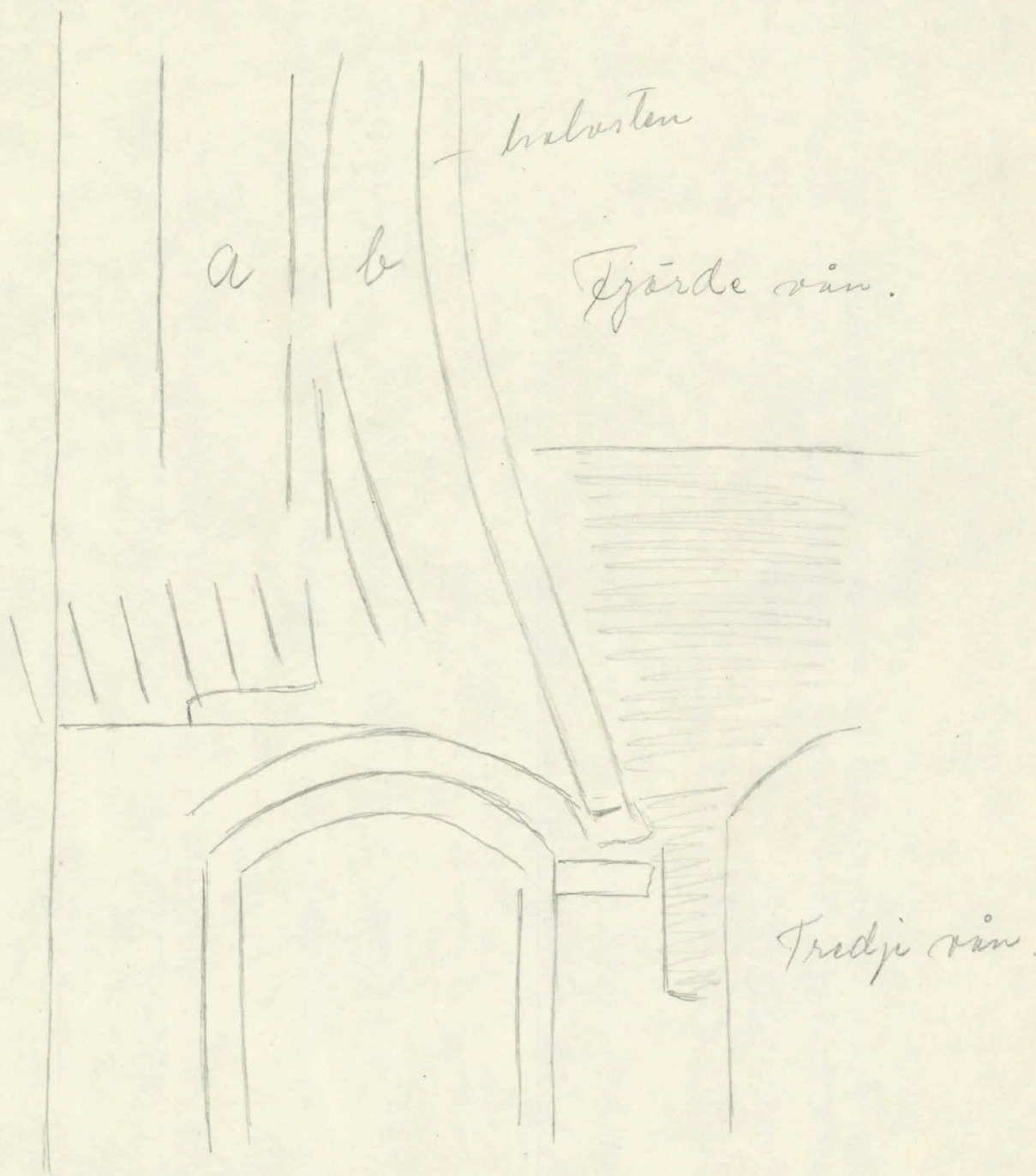
["]Östra väggen["]
_{forts} Murbruk i den urspr. murningen: fin eller medelgrov, riklig sand. murbruket i ommurningen med de stora teglen är svårt att skilja från det ursprungliga murbruket. Eventuellt mera fin sand samt kalkklumpar.
Tegel i fönstrets båge: 29 x 14 x 8,5 - 9 cm.

Västra väggen Västra väggens krön.

Är i högre grad murat av tegel än väggen nedanför: 3 skikt. mest koppar. I översta skiktet kan iakttagas, att kopparna äro avslagna inåt. Rappad och vitlimmad väggyta. Tegel: ? x 13, - 13,5 - 14 x 8 - 8,5 cm; 28 x ? x 8,5; 29 x ? x ? cm;
Murbruket liknar det i fjärde våningens senare tegelrevetering på västra väggen: fin, även medelgrov sand, rätt rikligt.

På yttre sidan.

["]Östra väggen["] Östra tornets tredje våning. Fönstret i östra väggen. Strax under fönstret löper ett strömskift, vågrätt över hela väggen på yttre sidan. Det omfattar två skikt. Tegelmått: 28 x 13,5 x 8,5 - 9 cm. Ovanom detta strömskift har väggen en senare yttre revetering. Den gamla reveteringen är c. 17 - 18 cm innanför. Den gamla reveteringsytan har snett avstrukna fogar. Fönsterbågen också bevarad i denna revetering. Tegel i den yttre revet. ? x 13 - 13,5 x 8 - 8,5.

Ugnen B Röret a är från andra våningen. Emellertid är den del därav som befinner sig i fjärde våningen murats senare än del del, som var i den tredje, Den murades samtidigt med röret b, som kommer från en äldre ugn i tredje våningen. Ugnen har täckt för dörren till inommurstrappan. Röret a böjer sig nedåt mot norr (avbrutet vid golvnivån, i vån. 4). Röret b böjer sig något mot söder, men snett med den östra sidan mer än den västra. Den till norra väggens dörr hörande reveteringen ovanför slutar stumt mot b.

Fönstret E Vån. 3. Östra fönstret.

Bågen ursprunglig, samtid. med nischen norr om fönstret. Genom borthuggning av delar från posterna och båganfangen har utvidgning åstadkommits åt sidorna. Åt norr har fönstret i inre murlivet varit c 20 cm bredare, åt söder 12 - 13 cm bredare.

Västra fönstret på samma sätt utvidgat åt sidorna. Åt söder 12 - 13 cm. Åt norr 15 - 16 cm. Inre murlivet.

Den övre fortsättningen till den rivna rökrörsledaren i tredje Lignen B. våningens nordvästra hörn, vilken täckte för dörren till murtrappan. Ovanom dörren till inommurstrappan har inhuggits stöd för rökröret. Den den av norra väggens revetering, som är samtidig med dörren till norra flygeln slutar stumt mot rökröret. Rökrörets rapping går något in under reveteringen. Då rökröret byggdes, har reveteringen ovan dörren till norra flygeln, varit riven.

I tredje våningen består rökröret av följande tegel: 28 - 29 x 12,5 - 13 x 8 - 8,5 cm. I fjärde våningen i båda rökrören tegel å 24 - 27,5 x 13 - 13,5 x 6 - 8 cm. Nedtill ha de båda rökrören var sin mellanvägg, vars yta dock är ojämn. Högre upp ha de en gemensam mellanvägg av en halvstenstjocklek.

Murbruket detsamma i båda rökrören både i tredje och fjärde våningen: Grått med fin, gles sand och vita kalkklumpar.

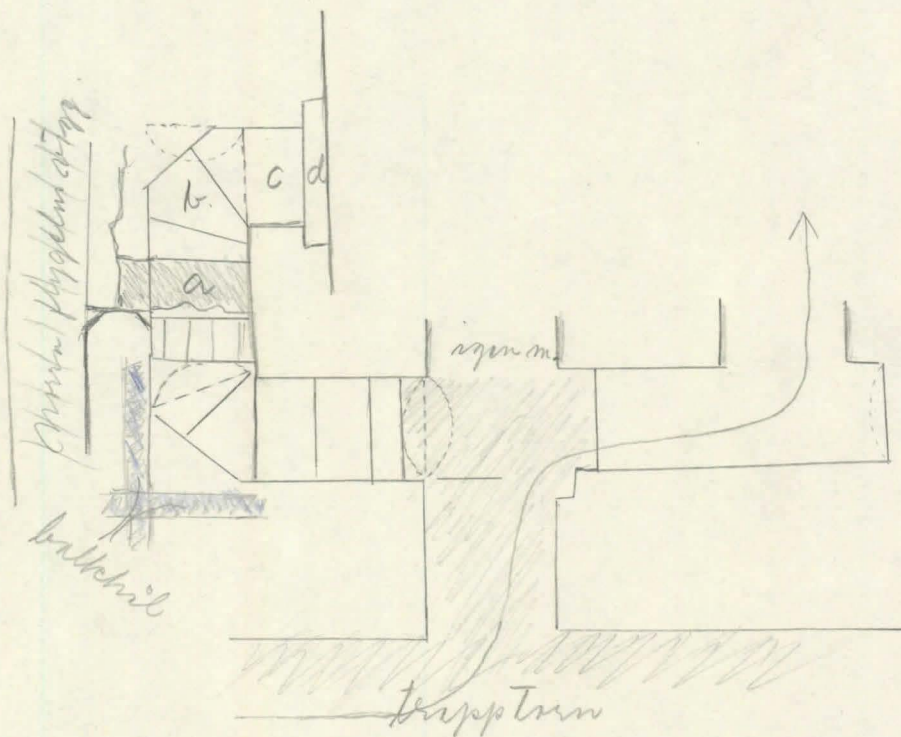
Trappan 58 A

Östra tornet.

Inommurstrappan mellan tredje och fjärde våningen.

Trappan mellan sakristian i kuretorner och övre våningen.

c är förhöjt med 41 cm, till b:s nivå med tegel à 28 - 29 x 13 x 9 cm. 62 cm under c:s yta är den ursprungliga gråstenströskeln d.

Trappan har löpt som av teckningen synes. Väggarna stödda av inmurade balkar. Tegelrevet. väggar och tegeltrappsteg. Välvd med ett nedre tunnvalv i Ö-W och ett övre, som starkt sluttar uppåt i N-S. Alltså är trappan välvd i avsatser. En ännu högre avsats bildar tunn (segment-) -valvet i den gång som fortsätter från trappan söderut upptill. Murbruket har vid valvets murning stannat kvar på ~~unde~~ sidan såsom det var efter ställningens avlägsnande och flyter ^öber på stenarna. Teglen äro lagda i valvets riktning. Själva trappans valv och väggar ha inga spår avrappning, däremot äro valv och väggar samt bågar i gången upptill i söder rappade. Fogarna i trappans väggar äro mest glättade el. snett avstrukna. Förband vacklande, med förkärlek för löparraden. Tegel i väggarna: 29 - 30,5 x 13,5 - 14,5 x 8,5 - 9,5 cm. Bågen över nedre dörren är i två avsatser, den södra högre. Bågen koppomramad utan skikt. Övre dörren övertäckes av det N-S valvet.

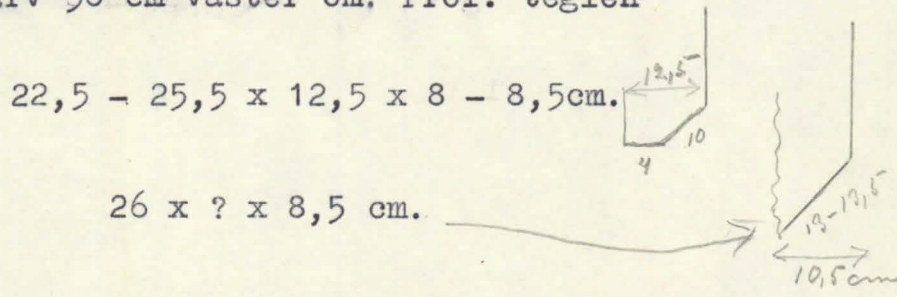
I trappans norra vägg har funnits en glugg, varav blott västra posten är kvar. Posten är skråkantad. Enligt denna profil kan höjden över trappsteget närmast a i väster bestämmas till ngt över 70 cm, och öppningens höjd c 75 cm. Sannolikt rak övertäckning. Då öppningen var i bruk fanns ej ännu norra flygelns översta våning härst., utan avståndet från trappans norra väggyta till den yttre i norr var c 53 cm. Gluggen hade en skråkant också på yttre sidan. När norra flygelns översta rum byggdes drogs reveteringen över öppningen. Det skuggade partiet a är en barrikadmur av tegel, som stiger c 50 cm ovanom trappsteget närmast öster om. Tegel däri: 29 x 14 x 9 cm. Fogar slarvigt glättade. Innan den byggdes revs en del av trappans norra vägg, så att a kunde skjuta ngt norr om väggytan. Från trappan har man upptill kommit till tornrummet ovanför genom en nu igenmurad dörr som är nordligare än den nuvarande. För rappningens skull kan dess övre avslutning ej ses. Igenmurad med tegel à 24 - 25,5 x 12,5 - 13 x 6,5 - 7,5 (de som synas).

Det skuggade partiet framför denna dörr är c 85 cm högre än trappsteget närmast norr om och byggt på trappstegen, = en högre plattform, som har samma nivå som golvet i och framför (= väster om) dörren till trapphuset. Från denna plattform utgå de tre trappstegen som leda till den senare dörren till övre tornrummet, ej i förband med gångens väggar. Tegel i sistnämnda trappsteg: 29 x 14,5 x 7,5 cm. Tegel i plattformen 32 - 32,5 x 16 x ? samt 29 x 14 x ? (= i dörröppn. i trapphuset). I plattformens norra yta (mot trappan): 29 - 30,5 x ? x 8,5 - 9 cm.

Trapporna under denna plattform ha sannolikt svängt sig mot den igenmurade dörröppningen. Ungefär en tegeltjocklek ovanför plattformen höjer sig framför nämnda dörr ett tegeltrappsteg? Som utgår från väggytan i norr, snett mot sydväst och vid södra posten skjuter c 13,5 cm ut; tegel däri: 29 x ? x 9 cm. Tegel i själva inom-murstrappans steg: 28,5 - 29 x 13 - 14 x 9 cm. Även i förband med trappans väggar.

Tegel i den ovan trappan fortsättande gångens västra vägg: 29 x ? x 9 cm.

Murtrappan mellan tredje och fjärde våningen. Fönstret. Upptaget senare. Skarv 30 cm väster om. Prof. teglen

Fönstret har varit insatt i en fals i posten 25 cm norr om inre murlivet.

Murbr. rikt på fin och ngt grövre sahd. Fogar delvis glättade, men i allmänhet mera slarvigt murning än i väggen. Murbruk. liknar väggens murbruk.

18/VII -32.

Murtrappan mellan våning 3 och 4. Äldre igenmurade dörren till våning 4. Segmentbåge. Bågen går upp till valvfoten. Intet följ-skikt. Koppar: ? x 13,5 - 14 x 8,5 - 9 cm.

Dörrens bredd upptill större genom att södra posten böjer sig utåt upptill. Småningom. Bredden upptill 98 cm, nedtill 95 cm. Fogar åtminstone ställvis glättade eller snett avstrukna.

Murbruk rikt på finare och medelgrov sand. Dörrens norra post utgöres av den vägg som avgränsar (ovan gångvalvet) gångens nedre del.

Dörrens höjd i mitten, räknat från översta trappsteget är c 230 cm.

Dörrens igenmurning. Förband vacklande. Murbruk finsandigt, ljust, kalkklumpar. Fogar glättade.

Tegel: 24,5 - 27 x 11,5 - 12,5 x 6 - 7 cm.

Nederst, till 75 cm ovan nedersta tröskeln är jämte igenmurningen en c 46 cm bred och (lika) 75 cm hög ommurning skedd. Tegel i båda: 28,5 - 30 x 13,5 - 14 x 8 - 9 cm. Ett 28 x 13 x 10 cm.

Nedersta delen av igenmurningen, drygt 50 cm ovanom nedersta trappsteget skjuter ut från murlivet. Utskjutningen tilltar nedåt: 3 - 8 cm. Nederst 14 cm. Nederst utskjuter igenmurningen snett, följande främre kantens riktning av översta trappsteget.

Högre upp i igenmurningen några tegel à: 27 - 28 x ? x 8,5 - 9 cm
32 x ? x 8,5 cm; 30,5 x ? x 8 cm.

Murbruket i den nedre igenmurningen med större tegel är rikt på fin sand med ngt grövre korn och gulaktigt.

De översta trappstegen, som framträdde under det höga steg, vilket murades i samband med den nya passagen från trapphuset 4 steg. Lika de övriga med ett skikt koppar på ett skikt löpare: 28 - 29 x 13,5 - 14 x 8,5 - 9 cm.

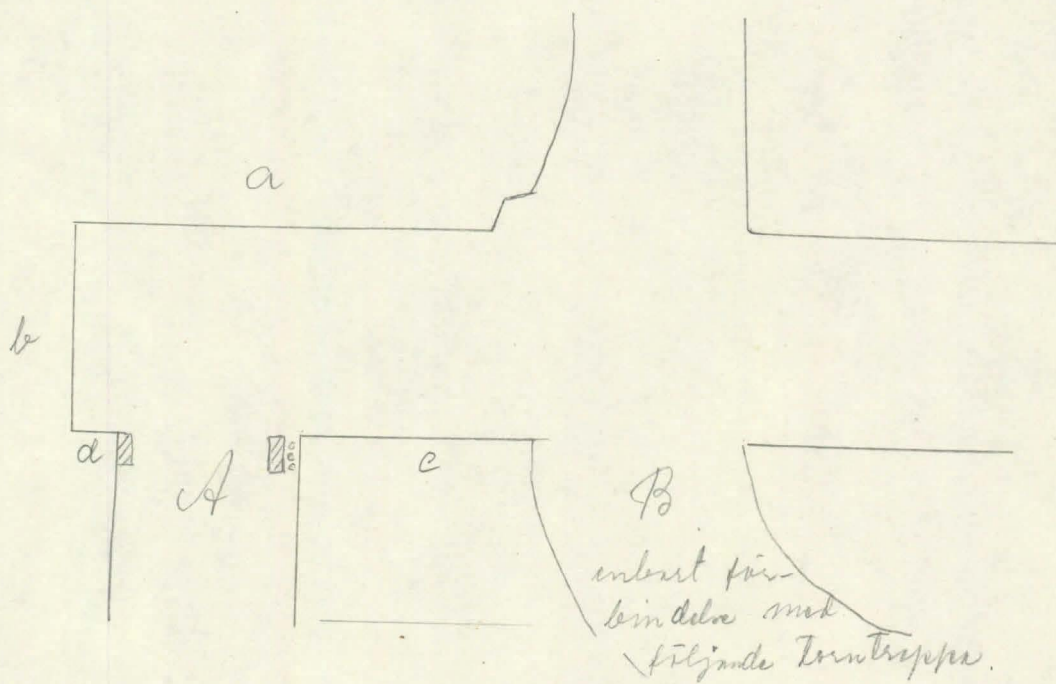
På den dörrs plats, som leder till trapphuset har funnits ett fönster??

Fönstret har gått lika högt upp som dörren nu? Fönstrets nedre kant har varit 92 cm ovanom dörrens golv.

Dörrens mot murtrappan vända poster kantas också nedanom fönstret av avslagna tegel i vartannat skikt. Nederst äro dock posterna ommurade, den södra litet men den norra till stor del.

19/VII -32.

Dörren har varit högre, c. 210 cm hög med rak övertäckning av ett bräde, ett par cm tjock varav blott en förkolnad rest kvarstår. På brädet en kopprad. Tegel: 28 - 29 x 13 - 14 x 8 - 8,5 - 9 cm. Den nuvarande dörrbågen är senare inmurad.

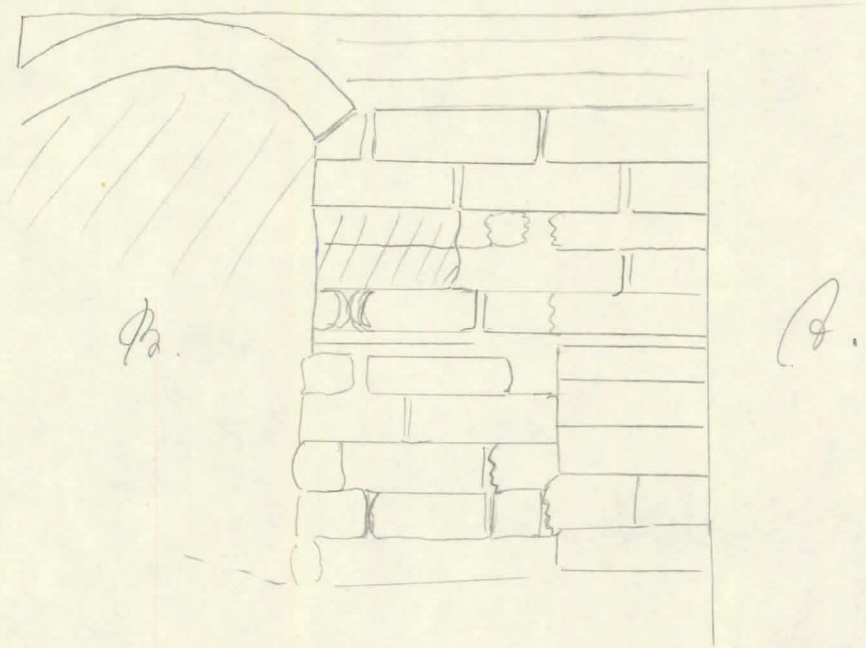

▨ = dörrens träram.

⊙ = tegelbräde i murbruk mellan c och ▨ . Murbruket fin- glesare sand. Kalkklumpar.

c:s post mot A är ursprunglig, hel. Samtidig med hela väggen c, med B.

Tegel: 28 - 31,5 x 13,5 - 14 x 8 - 9 cm (8,5)

Rum 56-57

Rum 159 - 160.

Nordöstra trapphuset på inre borggården.

Går upp till översta våningen. Dessa murar sluta stumt mot översta våningen också. Är murat av tegel à 32 - 33 x 16 - 16,5 x 8,5 - 9 - 10.

Översta stora salen på norra flygeln i östra ändan.

Dörren från trapphuset till översta våningen. Teglen i öppn:s väggar: 31,5 - 33,5 x 16,5 x 9,5 - 11 cm.

Översta våningens tjocklek av södra muren i denna öppn. 183 cm.

Uppbyggd av stora tegel à 32 - 33 x 16,5 x 8,5 - 10 cm d.v.s.

östra, norra och södra väggarna. Även förekomma en mindre mängd

à 27 - 28 x 12,5 - 13,5 x 9 - 10 cm. Dessutom en liten del à

27 - 30 x 14,5 x 6 - 7, med cementbruk, lappning i norra väggen

nederst till väster. Dessut. åtm. på östra väggen i nedre delarna

lappn. med tegel a`24 x 12,5 x 7 cm kalkbruk. Förband vendiskt

(väggarna rappade) Den mur som avdelat denna sal i 2 rum, nu riven

nästan, har tegel à 31 x 13,5 x 8,5 cm. Ngt enstaka à 27 - 28 x

12,5 x 9 cm. Munkförband. Kalkbruk gult, mycket fast och ej så rikl.

med mycket fin sand. Denna mur är byggd på nunnekyrkans östra

vägg (Ifr fel ritn. av anno 1771!)

På södra väggen nederst i öster ett parti ommurat med cementbruk

och tegel à 28,5 - 29 x 14,5 x 6,5 - 7 cm. Pelarne mellan hålen

för golvbjälkarna (norra och södra väggarna) äro ommurade av nya

tegel och med cementbruk (Dessa hål finnas blott i det västligare

av de två rummen härstädes. Dessa nya tegel: 28 x 13 - 13,5 x 7cm.

Västra väggen. Tegel à 27 - 28 x 12,5 x 8,5 - 9 cm. lagda i vendiskt

förband med kopp svarande mot kopp i varannan rad

I de nedersta skiften små tegel à 24,5 x 12,5 x 7,5, i vendiskt

förband.

Heinrich Reinhold, ja Kuningas
salin vällä

Det smala rummet invid föreg. rum = översta salen i norra flygelns östra ända, västerut.

Östra väggen. Tegel à 24,5 x 12,5 x 7 cm och 27 x 13 - 13,5 x 8,5 - 9 cm.

Förbandet vendiskt, ställvis vacklande. De större teglen äro i majoritet söder om dörren men omkring denna dominera de små.

I väggens norra ände löper ända nedifrån snett upp genom hela väggen ett med cementbruk ommurat band vars murliv går ngt innanför den övriga murytan. Detta är även synligt i rummet i öster, på andra sidan av denna vägg, alldeles likadant som på västra sidan. Tegel dels nya 27 x ? x 7 cm, dels gamla med kvarsitt. rappning på à 27 x ? x 8 - 9 och 24 x 12,5 x 7 cm.

Västra väggen. Södra delen (söder om dörren) Tegel à 30-32-32,5 x 14,5 - 15,5 - 16,5 x 9,5 - 10;

Längre ned mot söder vid trappan som löper mot söder: 24,5 - 25 x 12,5 - 13 x 6 - 7,5 cm.

Norr om dörren: 30,5 - 32,5 x 15 x 10 - 10,5 cm; 32 x ? x 8,5; 28,5 x ? x 8; 29,5 x ? x 8; ? x 14,5 x 7-8; 29,5 - 30,5 x 13,5 - 14 x 7 - 7,5;

Norr om dörren ett lodrätt ommurat parti som går litet in i muren, smalt. Är likadan på andra sidan denna vägg i följ. rum i väster. Cementbruk och nyare och äldre tegel med gammal rappn. el. vitlimm. På båda sidor om detta parti är reveteringen ojämnt sönderbruten (Igenmurat rökrör?) Är likadan som den å östra väggen. Ett äldre tegel à 29,5 x ? x 8,5 cm.